Աժ 60-77, 77-86, 88-120 = 61
12013

Ազգ
Azg armenian daily
1 ԱՊՐԻԼ 1997 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 60 (1314)

Ասիական «ԵԱՀԿ» է ծնվում Ալմաթիում

31 ՄԱՐՏ, ՌՖԻ։ Այսօր Ղազախստանի մայրաքաղաք Ալմաթի են ժամանել 16 երկրների պատվիրակություններ, որոնք մեկ շաբաթվա ընթացքում կքննարկեն ԵԱՀԿ-ին նմանվող ասիական մի կազմակերպության ստեղծման նախագիծը։ Առաջարկվում է այդ կազմակերպությունն անվանել «Ասիայի համագործակցության և վստահության միջոցառումների կոնֆերանս»։ Սակայն ԵԱՀԿ-ից այն լրջորեն կտարբերվի նրանով, որ չի քննարկի մարդու իրավունքների պաշտպանության հարցեր։ Ալմաթի են ժամանել Աֆղանստանի, Ադրբեջանի, Չինաստանի, Եգիպտոսի, Հնդկաստանի, Իրանի, Իսրայելի, Կիրգիզիայի, Մոնղոլիայի, Պակիստանի, Պաղեստինի, Ռուսաստանի, Տաջիկստանի, Թուրքիայի և Ուզբեկստանի պատվիրակները։

Արաբական երկրները տնտեսական բոյկոտ հայտարարեցին Իսրայելին

31 ՄԱՐՏ, VOA, BBC։ «Արաբական լիգա» կազմակերպության անդամ երկրների արտգործնախարարները համաձայնություն տվեցին մի բանաձևի, որը նախատեսում է դադարեցնել կապերն Իսրայելի հետ և վերսկսել Իսրայելի տնտեսական բոյկոտը։ Այդ բանաձևը հետևեց պաղեստինցիների առաջնորդ Յասեր Արաֆաթի օգնության կոչին։ Ինչպես հայտարարեցին արաբական դիվանագետները, Իսրայելին պետք է մեկուսացնել այնքան ժամանակ, մինչև որ նա խոստանա չխախտել իր ստորագրած համաձայնագրերը։

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

ՌԴ-ՀՀ հարաբերությունները կվերաճեն ստրատեգիական համագործակցության

Ղարաբաղի հարցում ՀՀ դիրքորոշումը մնում է անփոփոխ

«ՀՀ և ՌԴ միջև մոտ ապագայում ստորագրվելիք «Բարեկամության, համագործակցության և փոխօգնության մասին» նոր պայմանագիրը մի կողմից կհամապատասխանեցնի ռուս-հայկական հարաբերությունների իրավական հիմքը այսօրվա իրողություններին, մյուս կողմից այդ հարաբերությունները կբարձրացնի ստրատեգիական դաշնակցության մակարդակին»։ Այդ մասին հայտարարեց ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղար Լևոն Զուրաբյանը՝ օրերս Մոսկվայում ավարտված ԱՊՀ գագաթաժողովի արդյունքներին նվիրված մարտի 31-ի մամուլի ասուլիսում։ Բորիս Ելցին-Լևոն Տեր-Պետրոսյան հանդիպումը նախևառաջ քննարկվեց ԼՂՀ հիմնախնդրի կարգավորման շուրջ բանակցությունների ընթացքը։ Երկուստեք նշվեց բանակցություններն արդյունավետ դարձնելու փոխզիջումներ գտնելու անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի եռանախագահության կողմից ճգնաժամի վերաբերյալ միասնական մոտեցման կարևորությունը։ Ըստ մամուլի քարտուղարի, նախագահներն այնուհետև քննարկեցին ռուս-հայկական հարաբերությունների զարգացման հեռանկարները։ Կողմերը համաձայնեցին, որ ՀՀ և ՌԴ միջև անհրաժեշտ է քաղաքական նոր մեծ համաձայնագիր, էապես բարձրացնելով հարաբերությունների մակարդակը։ ՌԴ նախագահը Լևոն Տեր-Պետրոսյանին հրավիրեց Ռուսաստան պաշտոնական այցով պայմանագիրը ստորագրելու նպատակով։ ՀՀ նախագահը «շատ բարձր է գնահատում տեղի ունեցած բանակցությունները», հատկապես «Բարեկամության, համագործակցության և անվտանգության մասին» պայմանագիրը, որը կնքվել էր դեռևս 5 տարի առաջ ՀՀ-ի ինքնիշխանության ձևավորման ընթացքում։ Այդ առումով մամուլի քարտուղարը կարևորեց ստորագրվելիք նոր համաձայնագիրը։

Մեր այն հարցին, թե «քննարկվե՞լ է արդյոք ԼՂՀ առաջիկա իրավական կարգավիճակը Տեր-Պետրոսյան-Ալիև հանդիպման ընթացքում», ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղարը մասնավորապես նշեց. «Կարծիքներ միշտ էլ փոխանակվում են։ Ղարաբաղյան հարցում ՀՀ դիրքորոշումը մնում է անփոփոխ։ Մենք նախկինի պես կողմնակից ենք ճգնաժամի փաթեթային կարգավորմանը, այսինքն նախևառաջ պետք է հաստատել խաղաղություն, որից հետո միայն Մինսկի խորհրդաժողովում որոշել ԼՂ ապագա կարգավիճակը։ Կարգավիճակի հարցում այսօր կարող է լինել միայն կարծիքների փոխանակում, ոչ ավելին»։ Դրան զուգահեռ անփոփոխ է մնում նաև ՀՀ այն մոտեցումը, ըստ որի առանց ԼՂՀ ներկայացուցիչների մասնակցության բանակցություններում հազիվ թե արձանագրվի որևէ առաջընթաց։ «Ադրբեջանը պետք է շփման եզրեր փնտրի ղարաբաղցիների հետ», - ասաց Լևոն Զուրաբյանը։

Լրագրողներից մեկի հարցին, թե չի՞ պատրաստվում արդյոք Հայաստանը ռազմավարական համագործակցության վերաբերյալ պայմանագիր կնքել Միացյալ Նահանգների հետ՝ հաշվի առնելով որ Անդրկովկասը ԱՄՆ ռազմավարական շահագրգռվածության գոտիներից է, ՀՀ-ի նախագահի մամուլի քարտուղարը հակիրճ նշեց. «Նման խնդիր օրակարգում չկա, թեպետ ՀՀ Միացյալ Նահանգների հետ հարաբերությունների խորացման ու ընդլայնման կողմնակից է»։

ԱՀԱՐՈՆ ԱԴԱՄՅԱՆ

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մինսկի խմբի մոսկովյան ճեղքում չի սպասվում

31 ՄԱՐՏ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Ապրիլի 1-ին Մոսկվայում կվերսկսվեն ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի բանակցությունները, որոնք կընթանան 3 օր։ Այդ կապակցությամբ ԵԱՀԿ-ի խոսնակը «Ազատության» թղթակցին ասաց, թե ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի եռանախագահության հանդիպումը Հայաստանի և Ադրբեջանի ներկայացուցիչների հետ որևէ դիվանագիտական ճեղքում չի խոստանում։ Ըստ խոսնակի, դիվանագիտական ճեղքման համար կողմերը շատ քիչ տեղ են թողել. չկա դիրքորոշումների փոփոխություն, փոխզիջման որևէ նախանշան։ Հակառակը՝ բանակցող կողմերում ակնհայտ են դիրքորոշումների կարծրացման նախանշանները։ Այնպես որ մոսկովյան բանակցությունները որևէ լավ բան չեն խոստանում։ Պատասխանելով այն հարցին, թե ինչով բացատրել Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիևի լավատեսական կանխատեսումը, որը նա կատարեց Փարիզում Ֆրանսիայի պաշտոնյաների հետ հանդիպման ժամանակ, ԵԱՀԿ-ի խոսնակը զարմանքով նշեց, որ հավանաբար Ալիևն իր տեղեկություններն ունի, որոնք արդարացնում են նման լավատեսությունը։ «Ազատության» թղթակից Ռոնալդ Էգլսոնը հաղորդեց, թե խոսնակը հայտնել է իրեն, որ Մինսկի խմբի մոսկովյան բանակցություններում կողմերը *քննարկելու են Ռոբերտ Քոչարյանի* նշանակումը։ Խոսնակը հայտնել է նաև, որ Ադրբեջանը կօգտագործի մոսկովյան հանդիպումն այստեղ կուտակված ռուսական զենքի ապօրինի մատակարարումների հարցը բարձրացնելու համար։ Մեկնաբանելով Ռոբերտ Քոչարյանի նշանակման հարցը ԵԱՀԿ-ի խոսնակը նշեց, որ պետք է սպասել և տեսնել, թե արդյո՞ք այդ նշանակումը որևէ ներազդեցություն կունենա բանակցային գործընթացի վրա։ Ինչ վերաբերում է անցյալ շաբաթվա մոսկովյան բարձր մակարդակի հանդիպումներին, ապա կարելի է արձանագրել, որ ԱՊՀ-ի գագաթաժողովը Մոսկվայում որևէ կոնկրետ փոփոխություն չմտցրեց կարգավորման գործընթացում։ Կիրակի օրը հրապարակված Ադրբեջանի կառավարության համառոտ տեղեկատվությունում ասված է, թե Բորիս Ելցինի, Հեյդար Ալիևի և Լևոն Տեր-Պետրոսյանի մոսկովյան բանակցությունները կենտրոնացել են հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման հարցերի շուրջ։ Ըստ այդ տեղեկատվության, Ալիևն ու Տեր-Պետրոսյանը կրկնել են իրենց համաձայնությունը՝ խաղաղ ճանապարհով կարգավորել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը և պահպանել հրադադարի համաձայնագիրը։ Նախագահները խոստացել են ավելի հաճախ հանդիպել հրատապ հարցերը կարգավորելու նպատակով։

Ավտոճանապարհը գնդակոծվում է

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 31 ՄԱՐՏ, ՓԱՍՏ։ Վերջին օրերին Ադրբեջանի Ղազախի շրջանի տարածքից հաճախակի գնդակոծվում է Նոյեմբերյան-Իջևան ավտոճանապարհի Ոսկեպար-Կիրանց հատվածը։ Մարտի 31-ին, առավոտյան ժամը 7:00-ից, մեկ ժամ տևողությամբ ադրբեջանական զինուժը հրաձգային զենքերով կրակ է բացել վերոհիշյալ ճանապարհահատվածում երթևեկող մեքենաների վրա։

Տուժածներ չկան։ Նախօրյակին ադրբեջանցիների կրակից ճանապարհի այս հատվածում վնասվել էր մեկ բեռնատար։

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Դումայականները կծանոթանան ռուսաստանյան սահմանապահների ծառայությանը

Այսօր Երևան կժամանի Ռուսաստանի Դաշնության Պետական դումայի պատգամավորների մի մեծ խումբ։ ՌԴ խորհրդարանի ստորին պալատի անդամները կծանոթանան Հայաստանի տարածքում տեղաբաշխված ռուսաստանյան սահմանապահների մարտական ծառայության պայմաններին։ Դրա մասին պայմանավորվածությունը ձեռք է բերվել ՌԴ Պետական դումայի և ՌԴ սահմանապահ ֆեդերալ ծառայության միջև։ Պատվիրակության կազմում են Պետդումայի մի շարք կոմիտեների փոխնախագահներ՝ բյուջեի, հարկավորման և ֆինանսների՝ Յուրի Վորոնինը (ՌԴ կոմկուս), կոնվերսիայի՝ Ալեքսեյ Զախարովը («Յաբլոկո»), Դաշնության գործերի՝ Օլեգ Մորոզովը («Ռուսաստանի ռեգիոններ» պատգամավորական խումբ), տեղական ինքնակառավարման հարցերի՝ Լյուբով Օլեյնիկը (ՌԴ ԿԿ), տնտեսական քաղաքականության՝ Սերգեյ Միշինը («Մեր տունը Ռուսաստանն է» միավորում), այլ կոմիտեների ու կուսակցական խմբակցությունների անդամներ։ ՌԴ սահմանապահ զորքերի Կովկասյան հատուկ սահմանապահ օկրուգի հրամանատարության ներկայացուցիչների ուղեկցությամբ պատգամավորները կայցելեն «Հայաստան» գործախմբի վարչություն և սահմանապահ ջոկատներ, որոնք միջպետական և միջկառավարական համաձայնագրերի և պայմանագրերի համաձայն տեղակայված են Թուրքիայի և Իրանի հետ Հայաստանի պետական սահմանի երկայնքով ու կիսով չափ համալրվում են ՀՀ քաղաքացիներով։ Դումայականների հետ կժամանի լրագրողների խումբ։ Չորեքշաբթի օրը հյուրերը կմեկնեն Ախալքալաք, ուր գտնվում է Կովկասյան հատուկ սահմանապահ օկրուգի շտաբը։

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ,
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից,
«Ազգի» համար

Թուրքիայի ՆԳ նախարարի խոսքերը վիրավորեցին թուրքահայությանը

Թուրքական որոշ թերթեր հակազդեցին

«Ազգ»-ի շաբաթ օրվա համարում, քաղելով նախորդ օրը լույս տեսած «Ժամանակ» օրաթերթից, հաղորդել էինք, որ Թուրքիայի ներքին գործերի նախարար տիկին Մերալ Աքշեները ելույթ ունենալով Ստամբուլի Քաղըթհանե թաղամասում նոր ոստիկանատան բացմանը, հայտարարել էր, որ Քրդստանի աշխատավորական կուսակցության՝ PKK-ի ղեկավար Աբդուլլահ Օջալանը հայ է, ինչը մտահոգություն էր պատճառել տեղի հայ համայնքին։ Նույն թերթը երեկ տեղեկացրեց, որ նախարարուհին Օջալանի ազգային պատկանելության մասին իր տեղեկությունը ձևակերպել է «Հայի անարգ սերմ» բառերով, ինչը, արդարորեն, խոր վիրավորանք և ընդվզում է առաջացրել թուրքահայ համայնքի մոտ։

Ըստ «Ժամանակ» թերթի հավաստման, այդ կապակցությամբ Թուրքիո հայոց պատրիարք Գարեգին արք. Գազանճյանը բողոքի նամակ է հղել նախարարուհուն։ Արքազան հայրը մասնավորապես գրել է. «Մեր հայ ծագումով հայրենակիցներուն դեմ նման ցեղապաշտ խոսքերն ու անպատշաճ հայտարարությունները հավաքականության կարգ մը հատվածներուն մոտ անխուսափելիորեն տեղ կուտան անհաշտ տրամադրություններու ստեղծման»։ Նա նշել է նաև, որ «մարդկային իրավունքներուն խոր կհակասե ցեղի մը անունը իբրև հայհոյանք օգտագործելու փաստը»։

Տես # էջ 2

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Մարտահրավերը նետված է

Գարունը քաղաքական փոթորիկ է խոստանում

ԱՆԻՏԱ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Իշխանությունների և ընդդիմության կարծիքները և կանխատեսումները հազվադեպ են համընկնում, բայց այն հարցում, որ 97-ի քաղաքական գարունը թեժ է լինելու, և երկուսն էլ իրավացի էին։ Վերջ մարտի 29-ին Կինոյի տան դահլիճում հրավիրված Ազգային համաձայնության դաշինքի (ԱՀԴ) հիմնադիր համաժողովը, որի նախաձեռնողները «Ազգային համաձայնության» քաղաքական ուժերն էին՝ ԱԺՄ, ԱԽՄ, ՀԴԿ, ՀՅԴ և ՍԻՄ։

Դահլիճը լեփ-լեցուն էր։ Պատգամ... մարդկանց համար չէր սա։ Եվ ոչ էլ բաժանված փորձի մարզելու փորձ, այլ ռոսալի դիրքեր անցած և ձևավորված քաղաքական գործիչների և կուսակցությունների յուրատեսակ ստուգատես, ու ըստ համաժողովի ընդունած հայտարարության, միավորվել են Հայաստանում ժողովրդավարական, իրավական և ընկերային պետություն կերտելու նպատակով։ Հայտարարության մեջ ներկայացված են կազմակերպության առաջնահերթ խնդիրները. «ՀՀ նախագահի, ԱԺ-ի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների նոր ընտրությունների անցկացում և ազգային համաձայնության հիման վրա Սահմանադրության ընդունում»։

Այս ծրագրի իրագործման ճանապարհին ԱՀԴ-ն անհրաժեշտ է համարում «քաղաքական կազմակերպությունների գործունեության համար պայմանների ապահովումը, ՀՅԴ իրավունքների պաշտոնական վերականգնումը, քաղաքական բնույթի դատավարությունների ու հալածանքների դադարեցումը և քաղբանտարկյալների ազատ արձակումը», ինչպես նաև ռադիոյի և հեռուստատեսության մենաշնորհի վերացումը։

Տես # էջ 3

255-97
8111ակ
digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

ԱԺ-ի մարտի 31-ի նիստում օրակարգի հաստատումից հետո տեղեկացվեց, որ պատգամավորական լիազորությունները վայր դրած ԿԲ նախագահ Բագրատ Ասատրյանին, որը պատգամավոր էր ընտրվել «Հանրապետություն» միավորման պատգամավորական ցուցակով, փոխարինելու է ցուցակի հաջորդ անձնավորությունը՝ Գագիկ Մինասյանը:

Այնուհետեւ Կ. Ռուբինյանը տեղեկացրեց, որ «Սոցիալական պետության» պատգամավորական խմբից իր դիմումի համաձայն դուրս է եկել Միեր Սեդրակյանը: Ըստ այդմ՝ խումբը պետք է պարտադիր համալրվի, քանի որ խմբի անդամների կազմի պարտադիր թվաքանակը պետք է լինի 15: Երկու շաբաթվա ընթացքում, ըստ գործող կանոնակարգի, խումբը պետք է ներկայացնի նոր թեկնածուի՝ խմբի համար պարտադիր թվակազմը պահպանելու համար, հակառակ դեպքում «Սոցիալական պետությանը» որպես պատգամավորական խումբ իրավական գործունեության իրավունք չի ունենա: Հիշեցնենք, որ սա 3-րդ դեպքն է, երբ պատգամավորները հրաժարվում են անդամակցել «Սոցիալական պետությանը», թեպետ նախապես հայտնել էին խմբին անդամակցելու ցանկության մասին: Պետք է ենթադրել, որ ԱԺ-ի հետնաբեմում նկատվող ալեբախումները որոշակիորեն սասանում են պատգամավորների «համոզմունքները» եւ կամ «Սոցիալական պետությունը» իրականում չունի այն ձգողական ուժը, որը նկատելի էր նախապես: Ինչեւէ: Այնուհետեւ *օրակարգի մյուս՝ ԱԺ 4-րդ նս*տաշրջանի քվեարկությունների կեսից ավելիից անհարգելի բացակայած պատգամավորների մասին հարցը ներկայացրեց պետաիրավական հանձնաժողովի անդամ Վիկտոր Դալլաքյանը: Վերջինս նկատեց, այս հարցի համար իրեն զեկուցող ներկայացնելը դարձել է «տխուր ավանդույթ»: Ընթերցելով այս նստաշրջանի կեսից ավելիից բացակայած պատգամավորների ցուցակը, ուր ընդգրկված են Ռ. Հակոբյանը, Ա. Սադոյանը, Վ. Մանուկյանը, Էդ. Եգորյանը, Ե. Նաճարյանը, Դ. Վարդանյանը, Շ. Քոչարյանը, Ս. Ավագյանը, Պ. Հայրիկյանը եւ Ն. Զեյնալվանդյանը, Դալլաքյանը նկատեց, որ բացի Նաճարյանից եւ Եգորյանից, մյուս պատգամավորների բացակայություններն ունեն «քաղաքական բնույթ», ուստիեւ «քաղաքական լուծումներ են անհրաժեշտ»: Դալլաքյանը տեղեկացրեց, որ պետաիրավական հանձնաժողովը հիշյալ բոլոր պատգամավորների բացակայությունը համարում է անհարգելի, որն ընդունել-չընդունելու համար խորհրդարանը պետք է քվեարկություն իրականացնի: Միաժամանակ, եթե պատգամավորը բացակայում է նաեւ տվյալ նիստից, ապա նրա բացակայության հարցը քվեարկության չի դրվում եւ հետաձգվում է 2 շաբաթով: Գրիգոր Ավագյանը նկատեց, որ այդ բացակա պատգամավորները շարունակ հայտարարություններ են անում ԱԺ-ն գրելու մասին: Ավագյանն առաջարկեց «նրանց հարցը դնել եւ քննարկել», միաժամանակ հռետորական հարց տվեց Դալլաքյանին, ասելով՝ «Ո՞ւր է ձեր հանձնաժողովի նախագահը» (հիմա՝ Էդ. Եգորյանը– Ն. Մ.):

Հովհ. Իգիթյանը հարցրեց, թե «փորձե՞լ եք ուղիղ կապեր հաստատել բացակա պատգամավորների հետ»: Ի պատասխան, Դալլաքյանը կրկնեց, որ քաղաքական լուծումներ են անհրաժեշտ, թեպետ եւ ավելացրեց, որ իրեն հաջողվել է «ուղիղ կապ» հաստատել միայն Ներսես Զեյնալվանդյանի հետ, որը կտրականապես մերժել է ԱԺ-ի նիստերի մասնակցելու առաջարկը:

Եվ քանի որ «անհարգելի բացականերից» խորհրդարանի երեկվա նիստին ներկա էր միայն Եղիա Նաճարյանը, խոսքը նրան տրվեց: Նա պատմեց, որ երեկ՝ «Զասկի օրով» իրենց զանգահարել են ԱԺ-ից մարտի 31-ի նիստին պարտադիր ներկա լինելու պահանջով: Պարզվեց, որ «Զասկի օրով» անհանգստացնելը լուրջ մտասանջությունների է մատնել Նաճարյանին, եւ ինքն իրեն հարցրել է, թե «ի՞նչ մի ֆիգուրա եմ, որ Զասկի օրով ինձ գտնեն եւ խորհրդարան կանչեն»: Երկար վերլուծելուց հետո ՍԴՀԿ նախագահը եզրակացրել է, որ [illegible] բացակայությունների հարցն է: «Սա կարող է վերջին խոսք լինել, քանի որ իմ գործընկերները կարող են կոճակները սեղմել եւ ինձ բայ-բայ ասեն», ընդգծեց Նաճարյանը: «Ի՞նչ եք ուզում, որ ասեմ», արժանապատվության խոր զգացումով հարցրեց Նաճարյանը իր գործընկերներին, «որ ծե՞ր եմ ու հիվա՞նդ»: Ներկաները տեղեկացան, որ «ոչ մի հիվանդություն» նա չի ունեցել, եւ միայն ԱԺ-ում ձեռք է բերել «ԱԺ-ական մի քանի հիվանդություններ»: Այնուհետեւ հիշեցնելով պատգամավորական մանդատը վայր դրած ԿԲ նախագահի այն խոստովանությունը, ըստ որի բանկային համակարգին վերաբերող հիմնական օրենքների նախագծերն ընդունվել են, ուստիեւ ինքը (հիմա՝ ԿԲ նախագահը) կարող է թողնել խորհրդարանը, Նաճարյանը խոստովանեց, որ «այդ բոլոր օրհնագծերի՝ օրենք դառնալու ընթացքում իմ քունը տանում էր եւ ես ճողոպրում էի խորհրդարանից», քանի որ «ֆինանսաբանկային հարցերում էլը գարուց չեմ ջոկում»: Այնուհետեւ Նաճարյանը նշեց, որ կանոնակարգը իրավունք է տալիս պատգամավորին իր գործընկերոջն ասելու՝ «բայ-բայ»: Նաճարյանի ելույթի շարունակությունը մինչեւ վերջ այնուհետեւ կրում էր խռովս հեղափոխական բնույթ: Նա եռանդությամբ հիշեց Արշակ Սադոյանին, որն «իր քաղաքական-կուսակցական եռանդը մոլեռանդության հասցնելով՝ այսօր դաջաղ է դարձել»: Այս համեմատությունը անչափ զվարճացրեց ԱԺ փոխնախագահ Արա Սահակյանին եւ նա քահ-քահ ծիծաղեց, մինչդեռ ԱԺ նախագահն ակնհայտորեն նեղսրտեց այդ ելույթից: Տեղ-տեղ, իհարկե, Նաճարյանի ելույթը կրում էր միստիկական բնույթ, մանավանդ երբ հիշում էր Սադոյանին «ա-

ԵՐԵՎԱՆ

Օդափոխության պահանջ Ազգային ժողովում

Իրավունք ունի՞ արդյոք ԱԺ-ն «ուղիղ կապ» հաստատելու ԱԺ-ում ծեծված պատգամավորների հետ

կանչը կանչի» ասելով եւ նշելով, թե «մի օր հրաշք պատահի եւ նա վերադառնա»: Դժգոհելով ԱԺ կանոնակարգից, Նաճարյանը նկատեց, որ «կոճակ սեղմելով» է «պլանը կատարվում» եւ հիմնականում «հարեւան-բարեկամ» հաշվարկով (Նաճարյանը նկատի ունի բացակա պատգամավորների փոխարեն քվեարկողներին– Ն. Մ.): Այդ առումով Նաճարյանը ափսոսանք հայտնեց, որ իր հարեւանը «անհասկացող-անբարյացակամ» է, քանի որ իր փոխարեն չի քվեարկում: (Լրագրողներին հաջողվեց պարզել, որ Նաճարյանի հարեւանը Վիգեն Խաչատրյանն է):

Այնուհետեւ Նաճարյանը նկատեց, որ իր գործընկերների մեծ մասին չի էլ ճանաչում, մինչեւ անգամ չի իմացել, որ ԱԺ-ում աշխատասենյակ ունի: Դրա գոյության մասին պատահաբար է իմացել՝ իր անունը դռան ցուցանակի վրա կարդալով: Նաճարյանն *առաջարկել է, որ իր փոխարեն ՍԴՀԿ*-ից «մի իրավաբան» կամ «մի տնտեսագետ» լինի պատգամավոր, սակայն ասել են՝ նելզյա: Իր ելույթի վերջում Նաճարյանը 3 քաղաքական եզրահանգում կատարեց. ա) «ինձ հետ պաշին դեմ է տրված նաեւ ընդդիմության ամբողջ սերուցքը, որն անկասկած պրոֆեսիոնալների խումբ է, դրական, թե բացասական պրոֆեսիոնալների», բ) խորհրդարանի «բայ-բայ գործընթացի հորինման հեղինակը» նույնպես նույն ցուցակում է, գ) «խորհրդարանի լուսամուտները բացելու եւ խորհրդարանը օդափոխելու ժամանակ է»:

ԱԺ-ն քվեարկությամբ մերժեց Նաճարյանի բացակայությունն անհարգելի համարելու որոշման նախագիծը: Սակայն խորհրդարանի օդափոխության մասին խոսելիս Նաճարյանը մոռացավ նկատել, որ օդափոխության համար խորհրդարանում պատուհաններ չկան ո՛չ ուղղակի, ո՛չ էլ փոխաբերական իմաստով, եւ ԱԺ-ի դահլիճը օդափոխել հնարավոր է միայն պատգամավորներին միջոցով՝ հրավիրելով:

ՆԱԻՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԿԱՊԵՐ

10 մլն դոլարի ապրանքային վարկ Հունաստանի կառավարության կողմից

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայ գործարարների պատվիրակությունը, որի կազմում էին «Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության», «Արդշինբանկի», ինչպես նաեւ տարբեր արդյունաբերական ձեռնարկությունների ներկայացուցիչները, մարտի 24-28-ը գտնվում էր Հունաստանում: Այցելության հիմնական նպատակը, ինչպես Արմենպրեսին տեղեկացրին ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունից, գործնական կապերի հաստատումն էր հույն արդյունաբերողների ու արտահանողների հետ, եւ Հունաստանի կառավարության կողմից Հայաստանին 10 մլն դոլարի ապրանքային վարկի տրամադրման պայմանագրի շրջանակներում առեւտրական պայմանագրերի կնքումը հույն գործարարների հետ:

Հայկական պատվիրակությունը մի շարք հանդիպումներ ու աշխատանքային քննարկումներ է ունեցել «Հունաստանի արդյունաբերողների միության», «Հունաստանի արտահանումն իրականացնող կազմակերպության», Աթենքի առեւտրա-արդյունաբերական պալատի նախագահների, հույն գործարարների հետ: Հանդիպումների արդյունքում «Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության» նախագահ Արամ Վարդանյանը համագործակցության պայմանագրեր է ստորագրել վերոհիշյալ կազմակերպությունների հետ, իսկ «Արդշինբանկի» նախագահ Արամ Անդրեասյանը Հունաստանի Ազգային բանկում կնքել է Հունաստանի կառավարության կողմից Հայաստանին 10 մլն դոլարի ապրանքային վարկի տրամադրման վերաբերյալ միջբանկային պայմանագիր:

Հայաստանյան պատվիրակության այցը լայնորեն լուսաբանվել է հունական լրատվամիջոցների կողմից:

ՏԱՍԱՌՈՏ

Հայաստանի բնակչության թիվը չի համապատասխանում գրանցվածների թվին

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պետական վիճակագրության նախնական տվյալներով, Հայաստանի Հանրապետության մշտական բնակչության թիվը 1997 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, կազմել է 3 մլն 782,4 հազար մարդ: Սակայն հանրապետությունում գտնվող բնակիչների թիվն ավելի քիչ է, քանի որ ժամանակավորապես բացակայողների զգալի մասը հանրապետությունից մեկնելիս գրանցումից դուրս չի գրվել եւ միգրացիայի հաշվառումն իրականացնող իրավասու մարմինների կողմից համապատասխան ձեւակերպում չի ստացել: Անցած տարի բնակչության ընդհանուր աճը կազմել է 16 հազար մարդ: 1996 թ. հանրապետությունում ծնվել է 48,9, մահացել՝ 25,2 հազար մարդ: Միգրացիայի հաշվին բնակչության թիվը նվազել է 7,7 հազարով: Նույն ժամանակաընթացքում գրանցվել է 14,2 հազար ամուսնություն եւ 2,6 հազար ամուսնալուծություն:

Մոտակա 10 օրում էլեկտրատրանսպորտի ուղեվարձերը չեն բարձրանա

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արդեն հաղորդվել է, որ հանրապետությունում սպասվում է էլեկտրատրանսպորտի սակագնի բանկացում: Տրանսպորտի նախարարի առաջին տեղակալ Աշոտ Շահնազարյանը հերքեց պտտվող լուրերն այն մասին, թե գների բարձրացումը կլինի ապրիլի մեկից: Փոխնախարարը շեշտեց, որ մոտակա տասնօրյակում, համենայնդեպս, էլեկտրատրանսպորտի, այդ թվում նաեւ մետրոյի, սակագների փոփոխություն չի սպասվում:

Թուրքիայի ՆԳ նախարարի խոսքերը վիրավորեցին թուրքահայությանը

Սկիզբը էջ 1

Հաջորդ օրը նախարարությունը հոգացել է մեղմել իր խոսքերի տպավորությունը, սակայն իզուր: Նա ասել է, որ այդ խոսքերով ինքն ակնարկում էր ԱՍԱԼԱ-ին, որովհետեւ նրա կարծիքով, իբր, PKK-ն այս վերջինի ժառանգորդն է: Թուրքահայերի հակազդեցությունն արդար եւ տեղին է նկատել առողջապահության նախարար Յըլդըրըմ Աքթունան, որը Ս. Զասկիկը շնորհավորելու համար կիրակի օրը այցելել է Հայոց պատրիարքարան: Նա ասել է, որ իրենք հայ ծագմամբ հայրենակիցներին եղբայր են համարում եւ թե Մերալ Աքշեների խոսքերը չեն վերաբերում թուրքահայությանը:

Հուսադրող միակ պարագան եղել է, ըստ «Ժամանակի», տեղական մամուլի մի շարք ներկայացուցիչների հակազդեցությունը: «Սաբահ» թերթում Կրնջալ Ուլուչը, Չենգիզ Չանդը, Ջեյնաբ Գոյուշը եւ Սեդադ Սերթօղլուն, «Ռադիկալ» թերթում Մուրադ Բելգեն եւ Ռամիզ Կըվանչը, իսկ «Հյուռիյեթում» Յալչըն Բայերը խիստ անդրադարձներ են ունեցել Աքշեների խոսքերին, վերջինից պահանջելով ներողություն խնդրել թուրքահայությունից «ծնդկանք պատճառող իր խոսքերի համար»:

Այսօր, երեքշաբթի, թուրքահայ համայնքը ներկայացնող պատվիրակությունը Ստամբուլից կմեկնի Անկարա՝ ներքին գործերի նախարարի մոտ:

Ծայրամասերի կանաչ զանգվածները՝ մոռացված

Բաց նամակ Երեւանի քաղաքապետ պարոն Վանո Սիրադեղյանին

Հարգելի պարոն քաղաքապետ

Ծառերի հայաստանյան եղեռնից հետո, երեւանյան բնապատկերներում երեւացին 30–40-ական թվականների ծանոթ տեսարաններ: Լերկ բլուրներ, երեկոյան փոշոտ քամի, ամառային ճնշիչ շոգ, որից պատսպարվելու տեղ չկար: Այո, այդպիսին էր Երեւանը հիշված թվականներին: Պատճառը պարզ էր: Շրջակա չոր բլուրները ամառային շոգ օրվա ընթացքում արագ տաքանում եւ օրվա երկրորդ կեսին սառչում էին: Սառը օդը շարժվելու ուրիշ տեղ չունենալով լճանում էր գոգավորության վրա գտնվող Երեւանի վրա: 40-ականների վերջում, 50-ականների սկզբում քաղաքային իշխանությունները համապատասխան մասնագետների օգնությամբ ելք գտան: Սկսվեց շրջակա բլուրների ծառապատումը: Քամիները դադարեցին, որպեսզի 40–45 տարի անց նորից զլուխ բարձրացնեն: Քաղաքապետարանի պատուհաններից պետք է, որ երեւան Հին Նորքի, հեռուստատեսության աշտարակի, Սարիթաղի անցուր ճնացած մացառուտ լանջերը: Զարդը տարին է, ինչ հիշված տարածքները ոռոգման ջրի կարոտ են: Այսպես շարունակելու դեպքում մի քանի տարի հետո տխուր պարզություններ առաջ կկանգնենք: Նորքի երկրորդ զանգվածում գործադիր կոմիտեի հարեւանությամբ մի քանի հեկտարանոց հրաշալի ծառաստան էր զցված 60-ականների վերջում, որ վերածվեց խիտ անտառակի: Կտրվեց, խորտակվեց: Ջրի բացակայության պատճառով այն այսօր վերածվում է մացառուտների: Նույն վիճակում է Էրեբունի թանգարանի բուն տարածքը, շրջակայքը: Նույն վիճակի մեջ են Ջրվեժի այգիները, դեպի Նորագավիթ տանող ճանապարհին հարող տարածքները: Անկեղծ ասած, մարդ նախանձով է լցվում տեսնելով բուն կենտրոնի կանաչ զազոններում խոխոջացող ջուրը: Ծայրամասերը մոռացված են: Բայց չէ՞ որ ծայրամասերի կանաչ զանգվածները քաղաքի մաքուր օդի մատակարարներն են: Ըմբռնումով մոտենանք քաղաքի լղարիկ բյուջեի հարցերին, բայց եւ այնպես չի կարելի Երեւանի կանաչ տարածությունները վերականգնելու համար այնքան անհրաժեշտ ոռոգման ջրի հարցը այս տարի եւս երկրորդական համարել: Անցյալ տարի զարնանը սկսվում են ծառատնկի միջոցառումները: Թույլ տվեք ասել, որ դա մի տեսակ ինքնանպատակ է, անիմաստ: Ամռան վերջին նորատունկ ծառերն առանց ջրի մնալով դառնում են լոքու փայտ: Ասված է առանց չափազանցության:

Հարգելի պարոն քաղաքապետ, մենք ձեզ կոչ ենք անում այս տարի ուշադրության առնել հիշված խնդիրները եւ գումարներ հատկացնել խնդրո առարկա տարածքների ոռոգման համար:

Վերջում ուզում ենք շոշափել մի փոքր հարց եւս: Անհրաժեշտ է վերացնել Վարդան Մամիկոնյանի հուշարձանի հրապարակը զավթած շենքը (ուրիշ կերպ չենք ուզում ասել), ամոթ ու խայտառակություն է:

Հարգանքներով

ՌՈՒԲԵՆ ԲԱՂԱՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Մարտահրավերը նետված է

Պարունը քաղաքական փոթորիկ է խոստանում

Սկիզբը էջ 1

Բացելով համաժողովը, ԱԻՄ նախագահ Հրանտ Խաչատրյանը հայտնեց, որ վերոհիշյալ հնգյակին դաշինքի կազմում ավելացել են «Ազգային առաջադիմություն» եւ ԳիԱրՔՄի-ն, դաշինքին միանալու հայտ է ներկայացրել «Ազգային պետությունը», ԱՀԴ-ին զորակցություն են հայտնել մոտ 20 հասարակական կազմակերպություններ:

Վազգեն Մանուկյանի ելույթը շարունակում էր հետընտրական Հայաստանի քաղաքական եւ տնտեսական իրավիճակի վերլուծությունը. «Պետությունը փորձում է անջատված շարժիչներով վերեւ բարձրանալ: Երբ նախկինում խորհրդային անցյալից մնացած հսկայական ներուժի, սփյուռքի աջակցության շնորհիվ դա ինչ-որ կերպ հաջողվում էր, ապա այժմ, երբ դեմ ենք գնում համաշխարհային պրոցեսներին, բացառվում է: 96-ի աշնանը ժողովուրդը տնտեսական բարեփոխումների համար չէր ոտքի ելել. նպատակն ազատությունն էր, արդարությունը, որը չունենք: 96-ի դաշինքը դաշինք չէր, այլ եղբայրություն, միավորողն անձնական կամ կուսակցական շահերը չէին, այլ արդար երկիր, օրինական իշխանություն ունենալու ցանկությունը: Բռնելով անօրինականության ճանապարհը, իշխանությունները վտանգավոր մեկուսացման մեջ են դրել Հայաստանը: Նախորդ տարիներին ընդդիմությունը զսպել է իրեն չվտանգելու Ղարաբաղը: Այս պահին ես [illegible] վտանգ չեմ տեսնում: Ադրբեջանական բանակը պատրաստ չէ ռազմական միջամտությամբ լուծելու Ղարաբաղի հարցը, սակայն երբ ներքին քաղաքականության մեջ առողջացում չլինի, երբ արտաքին քաղաքականության մեջ շարունակվի մեկուսացումը, Ղարաբաղը տանուլ կտանք:

Իշխանությունները կբանակցե՞ն մեզ հետ ներկայացված 4 առանցքային խնդիրների (ոչ կադրային նշանակումների) շուրջ, լավ: Հակառակ դեպքում, երբ ժողովուրդն ընդունի այդ գաղափարները, որ կնշանակեն եւ ոտքի կկանգնեն ամբողջ ժողովրդով: Մենք հանդարտ ենք, հավասարակշռված, ոգեւորված ենք եւ սառնասրտորեն առաջ կգնանք»:

ԳիԱրՔՄի-ի նախագահ Ռաֆայել Ղազարյանը, անդրադառնալով նոր վարչապետի անձին, ասաց. «Քոչարյանը կամ հաղթահարելու է կլանները եւ ֆինանսական բուրգերը, կամ համակերպվելու խորացնելով ճգնաժամը: Մեր նպատակն է ստեղծել հասարակություն, ուր օրենքները պարտադիր են բոլորի համար եւ ոչ միայն գրվում են, այլեւ գործում»: Դրան հասնելու համար տրն Ղազարյանն ընդունելի համարեց հարավսլավական տարբերակը, որ, նրա կարծիքով, կիրառվել էր 88-89 թթ. եւ ձախողվել 96-ին: Ներկայացնելով միության դիրքորոշումը, նա կասկածի տակ դրեց նոր խորհրդարանական ընտրությունների նպատակահարմարությունը, ելնելով ոչ հեռու անցյալի փորձից: Հետագայում, լրացնելով գործընկերոջը, Աղասի Արշակյանն ասաց, որ ԳիԱրՔՄի-ն կողմ է ընտրություններին, սակայն համակարգային փոփոխություններից հետո միայն: Օրվա առաջնահերթ պահանջն, ըստ Ղազարյանի, ժողովրդի արտահայտած կամքի վերահաստատումն է. «Կա օրինականորեն ընտրված նախագահ, եւ կա ուզուրպատոր. պետք է փոխատեղում կատարել»:

Հաջորդ բանախոսը Սիլվա Կապուտիկյանն էր, որն անդրադառնալով նախկին վարչապետ Արմեն Սարգսյանի անձին («չհասցրեց որեւէ բան անել, բայց ապացուցեց, որ ղեկավարը կարող է նաեւ անկեղծ ժպտալ, լսել մարդկանց»), իսկ Քոչարյանի նշանակումն ընդհանուր առմամբ դրական գնահատելով, կասկածի տակ դրեց այդ քայլը Արցախի շահերի տեսանկյունից: Բանաստեղծուհին վրդովվեց սեպտեմբերի 26-ին եւ դրան նախորդած (դաշնակցությանն առնչվող) ձերբակալությունների եւ դատավարությունների առթիվ, հիշեցնելով, որ 65-ին եւ 88-ին ամբողջատիրական Մոսկվան եւ նրա տեղական կամակատարներն ավելի հանդուրժող էին, քան այսօրվա իշխանությունները:

Հրապարակվեց ԱՀԴ հայտարարությունը, որից հետո «96-սեպտեմբեր եւ քաղբանտարկյալներ» կազմակերպության համերաշխությունը դաշինքին հայտնեց Ռուբեն Թորոսյանը՝ կարեւորելով քաղբանտարկյալներին ազատելու խնդիրը, միաժամանակ քննադատեց դաշինքը ներկայացնող քաղաքական գործիչների մոտեցումների հակասականությունը: ՀԴԿ նախագահ Արամ Սարգսյանը, սակայն, ասաց. «Մի կողմ դնենք տարաձայնությունները, դրանք կվերհիշենք, երբ նորմալ հասարակության մեջ ապրենք, մինչ այդ պետք է հանդուրժող լինենք»: Պարոն Սարգսյանը հավաստեց հանուն Արցախի պաշտպանության Հայկական համաժողով հրավիրելու իրենց (ՀԴԿ-ի՝ Լ. Պ.) վճռականությունը:

Հայաստանում մարդու իրավունքների պաշտպանության, օրինականության հաստատման անհրաժեշտության մասին խոսեցին եւ դաշինքին հնարավորինս աջակցելու պատրաստակամություն հայտնեցին «Արցախ» իրավաբանական կոնսուլտացիայի նախագահ Տիգրան Ջանոյանը եւ Հայաստանի քաղբանտարկյալների խորհրդի համանախագահ Հովհաննես Ասրյանը: Այդ խնդիրների եւ տնտեսության ոլորտում կտրուկ քայլերի օգտին արտահայտվեց «Ազգային առաջադիմություն» կուսակցության նախագահ Վարդան Զոռնաչյանը: ԱՀԴ ստեղծումը ողջունելով Ալբերտ Բաղդասարյանի եւ Արշակ Սադոյանի անունից:

ԱԻՄ-ի նախագահ տրն Հայրիկյանի խոսքը հակիրճ էր: Պնդելով, որ այսօր Հայաստանում իշխում են քրեական տարրերը եւ որպես «քրեապետություն» բնորոշելով երկիրը, Հայրիկյանն ասաց. «Սխալ է ասել, որ ընդդիմությունը միասնական է: Սա ազգային համաձայնության դաշինք է, մենք համախմբվել ենք որոշակի նպատակների շուրջ: Պետք է ստեղծենք մթնոլորտ, ուր մարդն իր ազատ կամքի արտահայտման, ինքնորոշման տերը լինի»: Հայաստանի քաղաքագետների ընկերակցության նախագահ Հմայակ Հովհաննիսյանի կարծիքով, «հայը հային չպետք է զրկի ճիշտ կողմնորոշվելու, սեփական սխալն ուղղելու հնարավորությունից: Հնարավորություն պետք է ընձեռել բոլորին, նույնիսկ այսօրվա վարչակազմի կողմնակիցներին, եթե ոչ այսօր, ապա վաղը ճիշտ ընտրություն կատարելու»:

ԱՀԴ-ին անդամակցելու «Ազգային պետության» հայտը ներկայացրեց վերջինիս փոխնախագահ Նելլի Սողոմոնյանը: «Համաձայնության եզրերը երեւում էին դեռեւս 95-ի հուլիսի 5-ից առաջ, սակայն ընդդիմության ճիգերը ուշացած էին եւ սիրողական: Այժմ փոխվել է իրավիճակը», ասաց նա: ԱՀԴ ստեղծումը ողջունեց «Ազգային կուսակցության» նախագահ Սուրեն Սուրենյանցը: «Ուժային նախարարությունները պետք է իմանան, որ իրենց գործողությունները համապատասխան հակահարված կստանան», հայտարարեց նա եւ հայտնեց, որ երիտասարդությունը չի հրաժարվում ազգային միասնության ճակատ հիմնելու մտադրությունից, քանի որ «գործ ունենք դիակի հետ, որից ինչքան շուտ ազատվենք, այնքան քիչ կաղտոտվի հայրենիքը»:

Ինչպես միշտ, իր արտահայտություններում կտրուկ էր «Սախարով» հիմնադրամի նախագահ Աղասի Արշակյանը, որը մարդու իրավունքների ոտնահարումների պատճառ համարեց «մեր ընտրական իրավունքի զանգվածային խախտումը»: Արձանագրելով, որ ժողովրդի մեծ մասն ապրում է համակենտրոնացման ճամբարին սազական օրապահիկներով, նա ասաց. «Քաղբանտարկյալներից առաջ պետք է ազատ արձակենք գլխավոր դատախազին, մի դիմենք այդ մարդուն», եւ նույնպես հիշեց Արմեն Սարգսյանին. «Նա մեր վիրավորված հոգու համար բմրաղեղ էր, ոչ բալասան»:

Դաշինքի գերխնդրի վերաբերյալ Վազգեն Մանուկյանի միտքը զարգացնելով ՀՅԴ ԳՄ անդամ Ռուբեն Հակոբյանն ասաց. «Սա սոցիալ-տնտեսական կողմնորոշումների դաշինք չէ: Խնդիրը ժողովրդավարության հաստատումն է: Մեր նպատակը թափանցիկ է, եւ դա է դաշինքի հաջողության գրավականը, մարդու մտքի, որպես քաղաքական արժեքի, ազատ դրսեւորման ապահովումը: Լավ օրից չէ, որ քաղաքական սոցիալ-տնտեսական տարբեր ուղղվածության կուսակցությունները միավորվել են: Երբ ստեղծվի նորմալ իրավիճակ, յուրաքանչյուր կուսակցություն կգրավի իր տեղը»: Պրն Հակոբյանը բնականաբար շրջանցեց ՀՅԴ կասեցման խնդիրը: Նրա կարծիքով, ժամանակը ցույց տվեց, որ հրամանագրով հնարավոր չէ հասարակական-քաղաքական մտքից արմատախիլ անել իր կուսակցությունը:

Համաժողովը եզրափակեց Հրանտ Խաչատրյանը. «Մարտահրավերը նետված էր վաղուց ոչ թե կուսակցություններին, այլ հասարակությանը: Յուրաքանչյուրս պարտք ունենք ընդունել մարտահրավերը»: Ըստ այդմ, հրապարակվեց համաժողովի կողմից ժողովրդին ուղղված կոչը, ուր մասնավորապես ասվում է. «Մենք գիտակցաբար եւ ներողամտորեն հանդուրժեցինք այս իշխանությանն ու նրա գործերն այնքան, որքան դա հնարավոր էր: Այսօր, սակայն, ժողովուրդն ու պետությունը հայտնվել են անդունդի եզրին, եւ այլընտրանք չկա մեզ համար, քան ստանձնելու սեփական ճակատագրի տնօրինումը»:

Համաժողովի մասնակիցներին առաջարկվեց զորակցել Վահան Հովհաննիսյանին ԱԺ պատգամավորության թեկնածու առաջադրելու նախաձեռնությանը: Եվ, որպես քաղաքական զարնան սկիզբ, ազդարարվեց ապրիլի 4-ի ժամը 3-ի հանրահավաքը:

ԼՐԱԳԻՐ

ԵՐԵՎԱՆ

Ազգային միասնութեան ուխտի համար կարեւորագոյնը Արցախն է

Դիւանագիտական մարզում իշխանութիւնների թոյլ տուած սխալների հետեւանքով Արցախի հարցում միջազգային աննախադէպ ճնշում է սկսուել հայութեան վրայ, որը գնալով սաստկանում է: Վերջերս ազգային գործիչները յայտարարեցին, թէ այդ վտանգը իշխանութիւններն են ուռճացնում բազմութիւնների բողոքի սպասուող ելոյթները զսպելու համար:

Այդ գործիչներին յորդորում ենք մէկ անգամ եւս աչքի անցկացնել Արցախի 1919-1921 թթ. պատմութիւնը ու երբեք չմոռանալ, որ Արեւմուտքի ու յատկապէս Բոլշեւիկեան Ռուսաստանի որդեգրած հակահայ գործողութիւնների հետեւանքով հայութիւնը Հայաստանի Հանրապետութեան անկախութիւնը կորցնելուց առաջ Արցախը կորցրեց...

Ուստի առանց որեւէ չափազանցութեան յայտարարում ենք, որ Արցախի անկախութեան պահպանումը հայութեան համար այնքան է կենսական, որ եթէ նոյնիսկ 99 տոկոսով համոզուած լինենք երկրամասի անվտանգութեան մէջ, ապա մնացած մէկ տոկոսի սպառնալիքը բաւական է, որպէսզի Արցախի անկախութիւնը ամէն գնով պահելու հարցը մնայ մեր թիւ մէկ մտահոգութիւնը:

Մենք թէ՛ իշխանութեան եւ թէ՛ ընդդիմութեան գործիչներին կոչ ենք անում Արցախի հարցը շօշափելուց առաջ միշտ յիշել, որ Արցախը 1988 թ. մինչեւ այսօր եղել եւ մնում է հայութեան միասնութեան ամրոց: Հետեւաբար ցանկացած քաղաքական ուժ Արցախի անունը պէտք է տայ միմիայն մէկ դէպքում՝ եթէ շօշափում է հայ ժողովրդի միասնութեան խնդիրը: Մնացած բոլոր դէպքերում այդ խնդրին դիմելը մենք դիտել եւ դիտում ենք Արցախի հարցի շահարկում, որը ներկայ պայմաններում քաղաքական արկածախնդրութիւն է:

ՌԱՓԱՅԷԼ ՂԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

Զգուշացեք կեղծ թղթադրամներից

ՀՀ կենտրոնական բանկում դրամական միջոցների վերահաշվարկի ժամանակ ի հայտ են եկել 1000 եւ 5000 դրամ անվանական արժեքով կեղծ թղթադրամներ: Չնայած կեղծված թղթադրամների ոչ մեծ թվին (3 հատ՝ 5000 եւ 1 հատ՝ 1000), այնուհանդերձ ՀՀ կենտրոնական բանկը հարկ է համարում տեղյակ պահել բնակչությանը եւ ներկայացնում է հիշյալ կեղծ թղթադրամների հատկանիշները.

- պատրաստված են գունավոր պատճենահանման եղանակով,
- շոշափելով կարելի է զգալ թղթի որակական տարբերությունը,
- ջրանշանի տեղում երեւում են բաց եւ մուգ գույնի անկանոն գծեր, իսկ զինանշանի հստակ պատկերը չի երեւում,
- պաշտպանական ներգիծը գծված է թղթի վրա, որից հետո է կատարված պատճենահանումը,
- պատկերները հստակ չեն, զարդանախշերի, ֆոնի տպագրության եւ պատկերների մանրամասները չեն երեւում,
- բարձրադիր տպագրությունը չի շոշափվում,
- թափանցիկ տպապատրաստման տարրերը, լույսի ներքո դիտելիս, դիմերեսի եւ դարձերեսի վրա չեն համընկնում,
- թղթադրամը աչքի բարձրությամբ, հորիզոնական դիրքով լույսի դեմ դանդաղորեն պտտելիս, թղթադրամի դիմերեսի ներքեւի աջ անկյունում զետեղված զարդանախշի մեջ ի հայտ չի գալիս անվանական արժեքի թվանշված պատկերը:

ՀՀ ԿԲ լրատվական կենտրոն

Սոցիալական ներդրումների հիմնադրամը՝ Վանաձորում

Մարտի 28-ին Վանաձորում էին Սոցիալական հիմնադրամի ներկայացուցիչները: Նրանք քաղաքի Իսահակյան փողոցի թիվ 9, 11, 13 շենքերի ջրագիծը կառուցելու իրավունքը շնորհելու համար մրցույթ անցկացրեցին շինարարական ձեռնարկությունների միջեւ: Մրցույթում հաղթող ճանաչվեց Արթուր Հակոբյանի ղեկավարած շինարարական ձեռնարկությունը, որը նախապատրաստական աշխատանքներից հետո շուտով կսկսի ջրագծի կառուցումը: Ինչպես տեղեկացանք Վանաձորի գլխավոր ճարտարապետ Ռաֆայել Բոշյանից, սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի ներկայացուցիչները քաղաքապետարանում, այնուհետեւ գլխավոր ճարտարապետի բաժնում, քննարկել են քաղաքապետարանի կողմից հիմնադրամին ներկայացված վերջին ծրագրերը: Հիմնադրամի ներկայացուցիչները գոհունակություն հայտնեցին Վանաձորի Զուխաջյան եւ Ներսիսյան փողոցներում պայմանագրային ժամկետներում հաջողությամբ իրականացվող կոյուղագծերի կառուցումից: Քննարկվեցին եւ վերանայվեցին արդեն ընթացքի մեջ գտնվող այլ ծրագրեր:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԽԻԹՅԱՆ

Ստամբուլում սպանվեցին հրեա մի գործարար ու նրա հայ վարորդը

Շաբաթ օրը Ստամբուլի Օսմանբեյի թաղամասում անհայտ անձանց կողմից հարձակում է գործվել «Օրբա դողու տեքստիլ» արդյունաբերական ընկերության կենտրոնական գրասենյակի վրա, որի հետեւանքով սպանվել է հաստատության սեփականատերը՝ հրեա գործարար Ժոզեֆ Բեհարը, ինչպես նաեւ նրա 3 պաշտոնյաները, որոնց շարքում Բեհարի վարորդ-օգնականը՝ հայազգի Գրիգոր Չարքչյանը: Լույս հաղորդող «Ժամանակ» օրաթերթը տեղեկացնում է, Բեհարի ու նրա 3 պաշտոնյաների սպանությունը «վերստին օրակարգի վրա բերեց դրամական մութ հարաբերություններին առնչված հարցեր»:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հայ կյանք

ԱԿՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅՈՒՆ

Կոմպյուտերացման վնասները

Խոշոր աչքերը դեռեւս լավ տեսողության նշան չեն

Երեւանի «Մարի Նուբարի» մանկական ակնաբուժարանը կառուցվել է 1928 թ-ին ազգային-դեսական գործիչ, ՀԲԸ Միության հիմնադիր նախագահ Պողոս Նուբար փաշայի միջոցներով եւ կոչվել նրա տիկնոջ Մարի Նուբարի անունով։ Հետագայում այդ անունը «մոռացվել» է, 1988-ին, սակայն, վերականգնվել բուժանձնակազմի առաջարկով։

Այսօր ակնաբուժարանում գործում են Երեւանի բժշկական համալսարանի կլինիկան եւ գիտահետազոտական լաբորատորիան։ Մոսկվայի Հելմհոլցի անվան ինստիտուտի հետ սերտ համագործակցությամբ ծավալուն գիտական հետազոտություններ են կատարվում մանկական ակնաբուժության ասպարեզում։ Վերջին տարիներին կլինիկայի մասնագետները պաշտպանել են 4 թեկնածուական, 1 դոկտորական թեզեր։ Ակնաբուժարանը շարունակում է մեր հայրենակից, Ռուսաստանի եւ Հայաստանի գիտությունների վաստակավոր գործիչ, պրոֆեսոր Ավետիսովի հեղինակած տեսողության պահպանման դպրոցի ավանդույթները, որ Հայաստան են ներմուծվել 8-10 տարի առաջ։ Բուժման այդ համակարգը ենթադրում է հիվանդների տեւական դիտողական հսկողություն։ Այցելելով ակնաբուժարանի ղեկավար, Հայաստանի եւ Ռուսաստանի բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Արմեն Շաքարյանին, խնդրեցինք ներկայացնել վերջին տարիներին հայ երեխաների տեսողության «էվոլյուցիայի» վերաբերյալ իր դիտարկումները։

«Աչքն, ի տարբերություն մարդկային մյուս օրգանների, տեխնիկական առաջընթացին զուգահեռ ենթարկվել է այնպիսի բեռնվածությունների, որոնց պատրաստ չէր էվոլյուցիոն տեսակետից եւ որոնք չէին կարող չեզոքացվել բնական ճանապարհով։ Այստեղից օպտիկական տարատեսակ արատներ՝ կարճատեսություն, հեռատեսություն, աստիգմատիզմ (երբ մի աչքի մեջ տարբեր օպտիկական ուժեր են գործում)։ Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության անցկացրած վերջին վիճակագրական հետազոտության տվյալներով, կարճատեսության տարածվածությունը միջին հաշվով 10 տոկոս է։ Սա ահռելի թիվ է։ Ըստ որում, որքան տեխնիկապես զարգացած է երկիրը, այնքան մեծ է աչքի ծանրաբեռնվածությունը եւ, համապատասխանաբար, կարճատեսության եւ մյուս օպտիկական դեֆեկտների տոկոսը։ Մասնավորապես, Ճապոնիայում այն հասնում է 28-30-ի։ Եվ Հայաստանն այդ ասպարեզում, ցավոք, քիչ է զիջում «առաջատարներին», ասաց պրն Շաքարյանը։

«Կոմպյուտերացման վնասների» մասին մեր հարցին ակնաբուժարանի ղեկավարը պատասխանեց. «Դրանում երկու կարծիք լինել չի կարող։ Համակարգչային զվարճալիքների չարաշահումը հաճախ ակտիվացնում է տեսողական (եւ ոչ միայն տեսողական) հիվանդությունները, հատկապես, մինչեւ 12 տարեկան երեխաների պարագայում։ Գոյություն ունի համակարգչի հետ աշխատելու կուլտուրա, որը, ցավոք, առայժմ չի հասել Հայաստան։ Արեւմտյան երկրներում նախ ստուգվում է, թե որ տառատեսակն է ամենից հարմար տվյալ անձին, խնամքով ընտրվում է տառերի, էկրանի գույնը, հեռավորությունը։ Օգտագործվում են հատուկ էկրաններ, որոնք ոչ միայն պաշտպանիչ դեր են կատարում, այլեւ խոշորացնում են տեքստը հնարավորություն տալով աշխատել ոչ թե 30 սմ այլ ասենք, 2 մետր հեռավորությունից նվազագույնի հասցնելով ռիսկի գործոնը։

Իսկ ընդհանրապես, աչքը օրգանիզմի մի մասն է, եւ եթե վերջինս թերզարգացման նշաններ ունի, դա չի կարող չազդել տեսողության վրա։ Այնպես որ, ավելի ճիշտ կլինի խոսել առհասարակ տեսողական ռեժիմի ռեալ խանգարումների մասին, որ առկա են վերջին տարիներին։ Հիշենք անկանոն պարապմունքները դպրոցներում (այժմ ուսումնական գործընթացը որոշ չափով կայունացել է, մինչդեռ 1-2 տարի առաջ դպրոցականները 6 ամիս հանգստանում էին, 6 ամիս պարապում կրկնակի ծանրաբեռնվածությամբ), թերի լույսի տակ կարդալը (պարեբախտաբար, սա էլ է մնացել անցյալում), ոչ լիարժեք սնունդը եւ այլն։

Մյուս կողմից, վերջին տարիների մեր «տեսողական ճաշի» վատթարացումը կարելի է դիտարկել կորցրած հնարավորությունների, բարձիթողի հիվանդությունների շրջանակում։ Այսօր մեզ ավելի ու ավելի հաճախ են դիմում 4-5 տարի ուշացած գանգատներով։ Մասնավորապես, նվազել է հիվանդների հոսքը շրջաններից, որ անշուշտ կապված է տեղափոխման դժվարությունների հետ։

Պրն Շաքարյանը համառոտ անդրադարձավ նաեւ տեսողության պահպանման համակարգի առանձնահատկություններին։ Ակնաբուժարանի փոքրիկ այցելուները 3, 4, 5 տարեկանից մինչեւ 14-15 տարեկանը (երբ հիմնականում սահմանափակվում է օրգանիզմի զարգացումը) գտնվում են մասնագետների հսկողության տակ։ «Բուժման գործընթացը, թեկուզեւ ոչ այնքան ճոխ պայմաններում, արդյունավետ է, եւ 10-ից 7 կամ 8 երեխայի դեպքում բավարարում է թե մեզ, թե ծնողներին։ Սա փոքր թիվ չէ եւ հաճախ զարմացնում է մեր արտասահմանցի գործընկերներին։ Ի տարբերություն վերջիններից, բուժումն աշխատում ենք իրականացնել ոչ վիրահատական ճանապարհով, միայն ծայրահեղ դեպքերում դիմելով նման միջամտության։ Արդյունքն ակնհայտ է. մեզ դիմող 10 երեխաներից, որոնց կարելի էր վիրահատել, առնվազն 5-ին կարողանում ենք կատարելապես բուժել «անարյուն մեթոդներով բուժման»։

Ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ պարբերաբար կլինիկա հաճախող եւ բուժվող երեխաների միայն 2-3 տոկոսն է տառապում հիվանդությունների բարդացած ձեւերով, մինչդեռ «անկարգապահ» հիվանդների դեպքում այդ թիվը շեշտակի աճում է՝ հասնելով 30-40 տոկոսի։ Մեծահասակների հիվանդությունների մոտ 80 տոկոսը կազմում են նրանք, որ չեն կանխվել մանկական տարիքում (խոսքը վերաբերում է ոչ միայն ակնաբուժությանը)։

Օգտվելով առիթից, կուզենայի ընթերցողի ուշադրությունը հրավիրել աչքի երկու բնածին արատների վրա (գլաուկոմա եւ կատարակտ)։ Երբ երեխան ծնվում է այսպես ասած խոշոր աչքերով (ծնողները երբեմն ուրախանում են, փոքրիկը խոշոր, սիրուն աչքեր ունի), կամ բբի մեջ սպիտակ կաթնագույն բծերով, ապա դա հավանական է, աչքի հիվանդության նշան է։ Անհապաղ պետք է դիմել բժշկի՝ ժխտելու կամ հաստատելու կասկածները»։

ԼՈՒԻԶԱ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ԴԱՇՏ

Մշակաբույսերը փոխում են դերերը

Արդեն յոթերորդ գարունն է, ինչ հողը սեփականաշնորհվել է եւ գյուղացին դարձել է հողի լիիրավ տերը։ Այս ընթացքում եղել են առաջընթացներ, ձեռքբերումներ, սակայն առաջ են եկել նաեւ նոր խնդիրներ։ Հարցը ոչ միայն հողագործության ընդհանուր կուլտուրայի բարձրացումն է վերաբերում, այլեւ մշակվող բուսատեսակների տարածությունների փոփոխություններին, քանի որ շուկան թելադրում է իր պայմանները, իսկ եղած հնարավորությունները հողագործին թելադրում են մտածել եւ գտնել հողից առավել եկամուտ ստանալու նոր ուղիներ։ Բոլորին է հայտնի, որ Արարատյան դաշտավայրը դարեր ի վեր հռչակված է իր խաղողագործությամբ, պտղաբուծությամբ եւ բանջարաբուծությամբ։ Սակայն անցած տարիներին այս մշակաբույսերի նախկինում եղած չափանիշները այժմ զգալիորեն խախտվել են։ Առավելապես տուժել է խաղողագործությունը, որթատունկի մշակությունը կարծես մնացել է ստվերում եւ դարձել երկրորդական։ Դժվար թե գտնվի մի գյուղ, ուր խաղողի այգիները կիսով չափ պակասած չլինեն, իսկ առանձին տեղերում խաղողի այգիները համարյա վերացել են։ Եթե այսպես շարունակվի, ո՞ւր է մնալու հայկական գինու եւ կոնյակի նախկին հռչակն ու համբավը։ Լրջորեն մտածելու տեղիք է տալիս այս խնդիրը։ Ինչո՞ւ է այգու տերը տարիներով աճեցրած որթատունկը կտրում տեղը վարելահող դարձնելու համար։

Այս հարցերի պատասխանները ստանալու մտահոգությամբ շատ ենք զրուցել սեփականատեր հողատերերի հետ։ Նրանց ասածների մեջ ընդհանուր եւ միանշանակ շատ բան կա, եւ կարծես լույս է սփռում ստեղծված իրողության վրա։ Ահա այդ զրույցներից մի քանի քաղվածքներ, որոնք գուցե բանավիճելու եւ խորհրդածությունների տեղիք առաջացնեն։

Իմ զրուցակիցն է Էջմիածնի շրջանի Ծաղկունք գյուղի բնակիչ Ալեքսան Կարապետյանը։

– Սեփականաշնորհման առաջին տարում գինու գործարանին հանձնված իմ խաղողի արժեքով ես կարող էի գնել երկու ավտոմեքենա։ Բայց փողը ստացա երրորդ տարում, երբ այդ գումարով հնարավոր էր գնել միայն երկու հեծանիվ։ Հաջորդ տարիներին վիճակը ոչ թե բարելավվեց, այլ ավելի վատացավ։ Մշակում ես այգին, աշնանը բերքահավաքից առաջ առաջանում է տարվա ամենագլխավոր հարցը. ի՞նչ անել աճեցված բերքը։ Նորից տալ գործարանին եւ երկար ժամանակ վարձին սպասե՞լ, թե՞ շուկայում իրացնել այդքան բերքը։ Բայց ինչպե՞ս։ Ստացվում է, որ ամբողջ տարվա աշխատանքը դառնում է համարյա անարդյունք զբաղմունք։ Այդ դեպքում ի՞նչ է մնում՝ ափսոսանքով ազատվել այգուց, դարձնել վարելահող եւ ուրիշ ցանք կատարել։

Մյուս զրուցակիցը Էջմիածնի հողագործական ընկերությունում լավ համբավ ունեցող հողագործ Ռազմիկ Ջաղինյանն է։

– Թող այն տպավորությունը չստացվի, թե այգին քանդելով ու բանջարանոց դարձնելով հողագործի գլխավոր հոգսը վերանում է։ Գլխավորը հիմա մնում է բերքի իրացումը։ Առաջ պահածոների գործարանին լոլիկ ու սմբուկ հանձնելիս հերթեր էին գոյանում։ Արդեն քանի տարի է ոչ հերթ կա, ոչ էլ հանձնող։ Ինչպե՞ս հանձնենք, երբ գյուղացու աճեցրած բերքի դիմաց (չհաշված գնի էժանությունը) համարյա միշտ առաջարկվում են թիթեղյա կափարիչներ, ապակե տարաներ, տոմատի մածուկ, որի գինը շուկայականից բարձր է, լավագույն դեպքում սպիրտ կամ ուրիշ խմիչք։ Հողագործը իր ապրանքը ստիպված փոխանակում է գործարանի ունեցած ապրանքի հետ եւ նորից գնում շուկա՝ ունեցածը վաճառելու համար։ Իսկական հողագործի համար միանգամայն անպտուղ զբաղմունք։

Հովտամեջ գյուղի հողագործ Վանիկ Գեւորգյանը փորձում է առաջացած հարցերը պարզաբանել կարճ եւ հասկանալի.

– Ամեն ընտանիքի հաց ու հագուստ է հարկավոր, ուրեմն նաեւ դրամ։ Այգու տեղը ստիպված ենք ցորեն ցանել։ Մշակությունը համեմատաբար հանգիստ է, հողից ստացվում է մեզ առավել պետքականը՝ հացն հանապազօրյա։ Ոռոգման հարցում դժվարությունները առավել քիչ են, քանի որ դաշտերի ջրումը համընկնում է ուշ աշնանը եւ վաղ գարնանը։ Իսկ բանջարեղեն մշակում ենք այնքան, որ հնարավոր լինի իրացնել շուկայում։

Հողագործները մտահոգություններ ունեն նաեւ ոռոգման ջրի մատակարարման, պարարտանյութերի, հիվանդությունների եւ վնասատուների դեմ պայքարելու համար բունաքիմիկատների ձեռքբերման, տեխնիկայի օգտագործման եւ շատ ուրիշ հարցերում։ Հողագործը իրոք օգնության կարիք ունի։ Մի բան պարզ է ու միանգամայն որոշակի. որքան էլ զարգացած լինի երկիրը՝ ժողովուրդը կերակրվում է հողից ստացվածով։ Այսօրվա առաջացած խնդիրները որքան շուտ լուծվեն, այնքան շուկան առատ կդառնա, սպառողը էժան եւ որակյալ մթերք կստանա։ Իսկ թե խաղողը երբ նորից իր առաջվա տեղին կարժանանա, այդ պայմանավորված է հազարամյա ավանդական այդ բուսատեսակի նկատմամբ նաեւ այսօր ցուցաբերվող հոգատարությամբ եւ տարածման հարցում առաջարկվող նորովի մոտեցումով։ Առավել արգասաբեր կլինի, որ այդ մոտեցումը շատ չուշանա։

ՀԱՅԿՈՒՀԻ ՓԱԹՈՒՐՅԱՆ,
[illegible]
Էջմիածին

ԱՍՈՒՅԹՆԵՐ

Հետին մտքեր կամ նման բաներ «Հակաճառություններ» շարքից

Հայկազունք

■ Զարմանալի ժողովուրդ ենք. հանգիստ քնում ենք, երբ Խաչատուր Աբովյանը դեռ տուն չի վերադարձել։

■ Եթե Տիգրան Մեծը ժամանակին կառուցեր Երեւանը, այսօր կոմունիստների լեզուն այդքան երկար չէր լինի։

■ Պարույր Հայրիկյանի կազմած քարտեզի վրա Հայաստանը կոչվում է «Պարույր Հայրիկյանի անվան հանրապետություն»։

■ Տեսնողներն ասում են, որ ինքնասիրության մոլուցքի պահին Կարեն Ա. Սիմոնյանը ցատկել է սեփական ստվերի վրայով։

■ Խաչիկ Ստամբոլցյանին վերակառուցելուց հետո կստացվի Ստամբոլցյան Խաչիկ։

■ Հայերիս համաշխարհային ազգ լինելու գաղափարին Վազգեն Մանուկյանը հանգել է իրեն խոշորացույցի տակ դիտելիս։

■ Ճիշտ ժամանակն է, որ Հրանտ Մաթեւոսյանը սկսի գրել «Գոմշածագեր» կատակախաղը։

■ Արա Սահակյանն ունի բանաստեղծություն գրելու բոլոր հարմարությունները. մարտին կարող է հանդես գալ Արա Սահյան, ապրիլին Արա Իսահակյան, իսկ մայիսին Արամայիս Սահակյան անունով։

■ Մերուժան Տեր-Գուլանյան-բարդ ստորադասական նախադասություն։

■ Հրանտ Թամրազյանի երկերը հրատարակել 10 հատորով. առաջին հինգում զետեղել իր գրած, երկրորդ հինգում իր ընթերցած գրվածքները։

■ Մեր օրերի սիրավեպը «Արտաշես եւ Մանուշակ»։

■ Լույս ընծայել Բաբկեն Արարքցյանի ճառերի ընտրանին եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի պատգամների երկհատորյակը «Գահաշունչ» խորագրով։

Եվ այլն

■ Աշխարհի սկզբից միայն մի բան է հայտնի. սկզբում ձուն է եղել, հետո ձվերը։

■ Մարդ կա բնությունից է օժտված, մարդ էլ կա ինքն իրեն է օժտում։

■ Իշխանավորների մի տեսակ կա, որ չի տապալվում նույնիսկ գովեստից։

■ Լավ իշխանավոր են դառնում նրանք, ովքեր ունեն ստրկության մեծ փորձ։

■ Երկիրն աղքատ է լինում այն ժամանակ, երբ բնակիչների հարստանալու ճանապարհները բազմազան են։

■ Նա հաճախ է կորցնում դեմքը, որովհետեւ մաշկից շուտ-շուտ է դուրս գալիս։

■ Հիմարին շատ դաստիարակելուց հետո արդյունքում կունենանք մի հիմարացած դաստիարակ։

■ Շատերը կուզենային դառնալ պալատական երգիչ, բայց մեկին է բախտ վիճակվում։

■ Եթե ուզում ես հարյուր տարի ապրել, ծնվիր հարյուր տարի առաջ։

■ Աշխարհը ժամանակին խեղդվեց ջրի մեջ, հիմա խեղդվում է բանաքի մեջ։

■ Զարմանալի է, պատմաբաններն են գրում պատմությունը, բայց իրենք չեն մնում պատմության մեջ։

■ Պատերազմի աշխարհի առաջնությունում եզրափակիչ են դուրս եկել ռուսները եւ չեչենները։

■ Պետությունները նման են ուրացող զավակի. ծնվում են հեղափոխությունից եւ պայքարում հեղափոխության դեմ։

■ Աշխարհի օրենքն է. ով իշխում է, վատ է իշխում, ով ուզում է իշխել, լավ կիշխի։

■ Խելոք մարդը ինչ գիտի գիտի, ինչ չգիտի չգիտի. անխելք մարդն է, որ ամեն ինչ գիտի։

ԱՐ ԽՈՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Ստամբուլի համալսարանը՝ ծայրահեղականների հակամարտության թատերաբեմ

Իսլամականները փորձում են հնարավորին չափ շատ ուսանողներ հավաքագրել

Թուրքական վերնախավի ալմա մատերը՝ Ստամբուլի համալսարանը մշտապես եղել է գաղափարական անզիջում պայքարի թատերաբեմ։ Սակայն վերջին ժամանակներում աջ և ձախ թևերի ծայրահեղականների պայքարը, երբեմն նույնիսկ բացահայտ պատերազմը, դարձել է արյունոտ և այլևս հազվադեպ չէ։ Սովորաբար այդպիսի մարտերն ավարտվում են աջակողմյանների նկատելի առավելությամբ։

Շարժման անդամներն իրենց հերթին ասում են, որ դասախոսներն ակնհայտորեն պաշտպանում են ձախերին, իսկ նրա երիտասարդ առաջնորդ Մեհմեդ Բյուլենթ Քարաքասը պնդում է, անհրաժեշտ միջոցառումներ կիրառել ընդդեմ համալսարանի քաղաքագիտության ֆակուլտետի դեկան Ռուֆյու Ազրաքի։

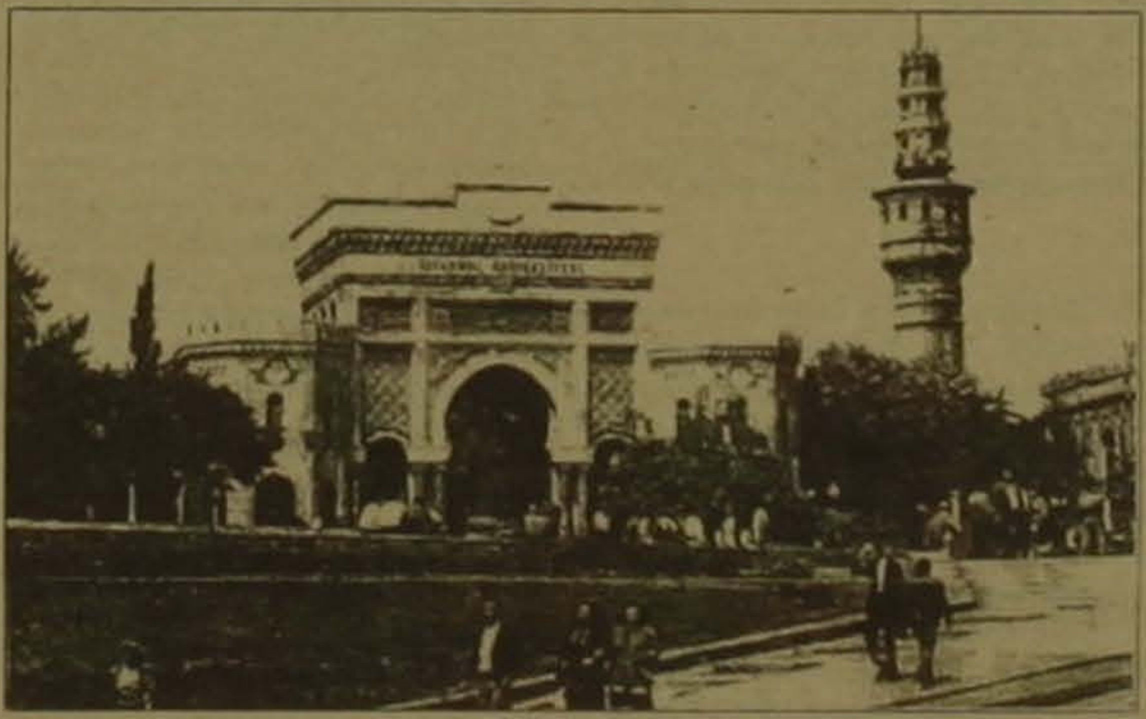

Կուսակցական սպեկտրի աջ և ձախ թևերի հակամարտությունը 1970-ականների տագնապալի իրադարձություններին է վերադառնում, երբ ծայրահեղականները պայքարում էին համալսարաններում, փողոցներում և հարակից տարածքներում վերահսկողություն սահմանելու համար։ Գաղափարականները ուղղակի հետնորդներն են «Գորշ գայլերի» փողոցային մարտիկների, որոնք այդ տարիներին անդամագրվեցին «Ազգայնամոլական շարժում» կուսակցությանը։ Պայքարը հարյուրավոր կյանքեր խլեց և նպաստեց 1980-ի ռազմական հեղաշրջմանը։

Անցյալ ամսվա ընթացքում պետական մեկ այլ հեղաշրջման վտանգը կրկին աճեց աշխարհիկ բանակի և իսլամական վարչապետ Նեջմեթթին Էրբաքանի միջև առճակատման ժամանակ։ Բանակը սպառնաց անկանխատեսելի «պատժամիջոցներ» կիրառել ընդդեմ Էրբաքանի, քանի դեռ նա կարգապահական տույժեր չի կիրառել իսլամական կազմակերպության դեմ։

Ըստ մի ուսանողի, «համալսարանն անդրադարձնում է այն, ինչ շարունակվում է փողոցներում։ Թուրքիան աստիճանաբար դուրս է գալիս իր ափերից»։ Մարքսիստ ուսանողներից մեկն էլ պնդում է. «Թուրքիան ժողովրդավարական ազատ երկիր չէ։ Մենք ուզում ենք ժողովրդական պայքարի կայծ դառնալ։ Երբ մենք նիրհենք, ապա մյուսներն էլ կմնան նույն վիճակում»։

Իսլամական Սամանյոլու հեռուստակայանը Ազրաքին քննադատել է ազգայնամոլ-գաղափարական ուսանողների նկատմամբ խտրականություն ցուցաբերելու համար։ Ազրաքը ասում է, որ իսլամականները «թվում են համարված, սակայն աստիճանաբար դառնում են ավելի ռազմատենչ և ակտիվ»։ Գաղափարականները սկսել են հարել ծայրահեղ իսլամականներին։ Մուսուլմանների պասի սրբազան ամսվա Ռամադանի ընթացքում ոչ օրինապահ ծախերի և իսլամական լոզունգներ գովերգող գաղափարականների բախումները դառնում են առավել կատաղի, թեպետ իսլամական ուսանողների ղեկավար Իդրիս Սաջինը այլ կարծիք ունի. «Մենք չենք խառնվում պայքարին։ Կարծում ենք դա արհեստական է»։ Իսլամականներն այժմ իրենց ուշադրությունը հիմնականում կենտրոնացնում են հնարավորին չափ շատ ուսանողների ներգրավելուն, ընդ որում «համոզելու, ոչ թե հարկադրելու միջոցով»։

Սաջինն ասում է, որ իսլամականները ներսից կքանդեն «անարդար» աշխարհիկ պետությունը՝ ընդ որում նպատակին հասնելու համար գերադասելով ժողովրդավարական մեթոդները։ «Որոշ պահի մենք ժողովրդավարական ձևով կպայքարենք, կպայքարենք նրանց դեմ, որպեսզի կողմ լինեն ոչ կրոնական պետությանը։ Մարդիկ պետք է ընտրություն կատարեն՝ ընդունել 70 տարի առաջ Աթաթյուրքի գրածը, թե Ալլահի օրենքները»։ Նա կասկած չունի արդյունքների նկատմամբ. «Սա մի շարունակական գործընթաց է, որը գնալով կուժեղանա»։

Ոստիկանությունը, ընդհարումները կանխելու նպատակով, մշտապես պարեկում է խռովությունների օջախը՝ համալսարանի Բեյազիթ կամպուսը, որի կառուցումը թվագրվում է օսմանյան ժամանակներին։ Սակայն շատ ուսանողներ և դասախոսներ պնդում են, որ ոստիկանությունն աջակցում է խիստ աջ «Գաղափարական շարժում» ազգայնամոլական կազմակերպությանը՝ նույնիսկ օգնելով նրանց համալսարան մաքսանենգորեն զենք տեղափոխելուն։

Ի դեպ, իսլամիստները խոսքերն ու գործերը մեծավ մասամբ համընկնում են։ Ի տարբերություն աշխարհիկ շատ ուսանողների, նրանք ջանասիրաբար են աշխատում և սովորում։ Բարձր գնահատականները նրանց առջև կանաչ ճանապարհ են բացում դեպի իշխանություն, արդարադատության և կառավարման համակարգեր, ինչը թույլ է տալիս հանդարտորեն, առանց ավելորդ աղմուկի հիմնել իսլամական արմատական պետություն և Թուրքիան շեղել արևմտամետ աշխարհիկությունից։

Աշխարհիկության կողմնակից մի ուսանող ասում է. «Երբ ես աշխատեի այս երկրում, ապա լիմոն վաճառողից շատ չէի վաստակի։ Իսլամականներն ունեն գաղափարախոսություն և պատրաստ են տառապելու դրա համար, որն ինձ և իմ ընկերներին հատուկ չէ։ Նրանք պետական ապարատի լավագույն տեղերն են վերցնում և այնտեղ նշանակում իրենց մարդկանց»։

Շատ թուրքերի նման, նա կարծում է, որ առանցքային կուսակցությունների քաղաքական առաջնորդները խիստ կաշառված են և վարկաբեկված՝ անընդունակ կանգնեցնելու իսլամականներին։ Որոշ ուսանողներ էլ վստահ չեն, որ բանակը կկանխի իսլամական պետության ստեղծումը։

Մեկ այլ ուսանող էլ նկատում է. «Այս երկիրն ամբողջովին դեմոկրատական չէ, թեպետ ոչ ոք չի ուզում կորցնել դեմոկրատիան, երբ նույնիսկ այն թույլ է։ Բոլորն էլ ցանկանում են, որ այն ուժեղանա, արդեն ձեռք բերվածն էլ գոնե չկորցնել»։

«ՖԱՅՆԵՆՇԸԼ ԹԱՅՄՍ»

Ջեյմս Բեյքերը՝ Արևմտյան Սահարայում

Ինչպես տեղեկացնում է «Ինտերնեշընլ հերալդ տրիբյունը», Միացյալ Նահանգների նախկին պետքարտուղար Ջեյմս Բեյքերը, որը պաշտոնավարել է 1989-92 թթ.-ին, նշանակվել է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի անձնական դեսպանորդը Արևմտյան Սահարայում։ Ենթադրվում է, որ նրա նշանակումը կարող է միջազգային հանրության ուշադրությունը սևեռել Իսպանիայի նախկին գաղութը վերահսկելու տասնամյակներ շարունակվող պայքարի վրա։

ՄԱԿ-ը առաջարկել է հանրաքվե անցկացնել այդ տարածքում, որոշելու՝ նախընտրում են անկա՞խ պետություն դառնալ, թե՞ Մարոկկոյի մաս կազմել։ Սակայն երկրի մրցակից խմբավորումները համաձայնության չեն եկել, թե ինչ ձևով է ընթանալու քվեարկությունը։ Թերթը նշում է, որ վերոհիշյալ տարածքը հարուստ է ֆոսֆատի պաշարներով, ինչն էլ ավելի հզոր երկրների առանձնահատուկ ուշադրությանն է արժանանում։

Ա. Մ.

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

Ռուս-բելառուսյան ակնկալվող միությունը տագնապ է հարուցել

ՄՈՍԿՎԱ, 31 ՄԱՐՏ, ՓԱՍՏ։ Ինչպես արդեն հաղորդվել է, ապրիլի 2-ին Ռուսաստանի և Բելառուսի նախագահները պատրաստվում են ստորագրելու երկու երկրների միություն ստեղծելու մասին համաձայնագիր։ Փաստաթուղթը միայն վերջին երկու օրերին է հասել որոշ քարոզչամիջոցներին՝ դառնալով լրագրողների ու դիտորդների բուռն քննարկման նյութ։ Նրանք արձանագրում են, թե գաղտնիության պայմաններում և արագորեն կազմված համաձայնագիրը երկակի և տագնապալի տպավորություն է թողնում։ Մի կողմից երաշխավորում է Ռուսաստանի սահմանադրության, ինքնուրույնության և ինքնիշխանության պահպանումը, բայց միաժամանակ նախատեսում է միության բազմաթիվ բարձրագույն մարմինների ստեղծում, որոնց որոշումները պարտադիր են պետական մարմինների, իրավաբանական անձանց ու քաղաքացիների համար։ Ռուսաստանցիներն ու բելոռուսները դառնալու են միության քաղաքացիներ և, համաձայնագրի նախագծի համաձայն, նոր իրավունքներ ու պարտավորություններ կստանան։ Տակավին անհայտ է, սակայն, թե ինչ նոր պարտավորությունների մասին է խոսքը և ինչ օրենսդրական ակտերով են դրանք կարգավորվելու։ Ծագել են բազում այլ հարցեր ևս. ինչպե՞ս կարելի է նախատեսել ֆինանսական, դրամային և այլաբնույթ համակարգերի միավորում և մշակել միացյալ արդյունաբերական ծրագիր այն ժամանակ, երբ Ռուսաստանն ու Բելառուսը, գոնե ցարդ, գնացել են տնտեսական զարգացման լրիվ տարբեր ճանապարհներով։ Մինսկը զբաղված էր խորհրդային տիպի կենտրոնացված տնտեսության վերակենդանացումով, իսկ Մոսկվան շուկայական տնտեսության հիմքերն էր գցում։ Նախագիծն ընդամենը նշում է, թե ստեղծվելու են ճյուղային կառավարման մարմիններ։

Մոսկովյան դիտորդները ենթադրում են, որ փաստացի կարելի է խոսել Ռուսաստանում տնտեսա-քաղաքական հեղաշրջման մասին, քանզի նման համաձայնագիր ստորագրելուց հետո Ռուսաստանը «կթու կով է» դառնում Ալեքսանդր Լուկաշենկոյի սովխոզային գաղափարների և նրան հարազատ ռուսական ձախ ընդդիմության համար։

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուսաստանի բանակի քայքայումը հաջորդ տարի էլ կշարունակվի

Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության կադրերի բաժնի պետ, գեներալ-գնդապետ Գրիգորի Կասպերովիչը հայտարարեց, թե հաջորդ տարի կենցաղային վատ պայմանների պատճառով երկրի սպայակազմի կեսը պատրաստվում է թողնել զինծառայությունը։ Կասպերովիչի վկայությամբ, շուրջ 100 հազար սպա այսօր տուն չունի, իսկ զինվորական ուսումնարանների սաների 40 տոկոսը պատրաստվում է փոխել իրենց մասնագիտությունը։ Բացի այդ, Կասպերովիչը նշեց, որ արդեն այսօր սպայական պաշտոնների 22, իսկ ենթասպայական պաշտոնների 33 տոկոսը թափուր են, և վիճակն էլ ավելի վատթարանալու միտում ունի։

«ԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆ»

Հյուսիսային Կորեա. Օրական հազար սովամահ

Հյուսիսային Կորեայի կառավարությունն արգելել է հուղարկավորության մի շարք արարողություններ, «քանի որ դրանք բազմաթիվ են և ազդում են ազգաբնակչության հոգեվիճակի վրա»։ Իրոք, որոշ շրջաններում սովն ամեն օր շուրջ հազար մահվան պատճառ է դառնում։

ԷՔՍՊՐԵՍ

Հորդանան. Հուսեյն թագավորը որբերին պալատ է տրամադրում

Պարզելով, թե ինչպիսի թշվառ պայմաններում են ապրում շուրջ 200 որբեր, Հորդանանի Հուսեյն թագավորը հայտարարել է, թե նրանց տրամադրությանն է հանձնելու Ամմանից 15 կմ հեռու գտնվող պալատներից մեկը։ Հաշեմիների միապետն այդ առթիվ խոստովանել է երկրի վարչակազմի ծանրաշարժության և անհրազեկության մասին, որոնք այսօրինակ իրավիճակի պատճառն են։

ԷՔՍՊՐԵՍ

Դրամատներում ինչքան չպահանջված գումար կա՝ հրեաների՞նն է

31 ՄԱՐՏ, VOA։ «Վաշինգտոն փոստ» թերթի հաղորդագրության համաձայն, Նյու Յորքի դրամատներում, չպահանջված հաշիվներում վերջին կես դարում 39 մլն դոլար է մնացել։ Ենթադրվում է, որ դրանք կարող էին պատկանել Հոլոքոստի ժամանակ զոհված եվրոպական հրեաներին։ Միացյալ Նահանգներն ուսումնասիրում է, թե ինչպես են շվեյցարական դրամատները լուծում նացիստական Գերմանիայում հրեաներից բռնագրավված ոսկու և դրամի խնդիրը։

Տոկիոն միջնորդ Աֆղանստանի հակամարտ կողմերի միջև

Ճապոնիան նախապատրաստվում է Տոկիոյում Աֆղանստանի խնդրի լուծմանը նվիրված համաժողով հրավիրել՝ Աֆղանստանի հակամարտ բոլոր կողմերի մասնակցությամբ։ Համաժողովի խնդիրը քննարկելու նպատակով մարտի 27-ին Տոկիոյում աֆղանական ռազմաքաղաքական խմբավորումների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ նիստ էր հրավիրվել։ Սակայն ներկայացել էին միայն երեք խմբավորումներ. «Իսլամական միասնություն» կուսակցության ղեկավար Քյարիմ Խալիլին, «Աֆղանստանի ազգային իսլամական շարժման» առաջնորդ գեներալ Ռաշիդ Դոստումը և պաշտոնանկ նախագահ Բուրհանեդդին Ռաբբանիի ներկայացուցիչ՝ Հնդկաստանում Աֆղանստանի հավատարմատար Մասուդ Խալիլին։

Ըստ «Թալիբանի», որը վերահսկում է Աֆղանստանի տարածքի ավելի քան 70 տոկոսը, աֆղանական հարցի միակ լուծումը պատերազմն է։ Այսուհանդերձ «Թալիբանը» հայտնել է, որ Տոկիոյում կայանալիք խաղաղության համաժողովին մասնակցելու դրական կամ բացասական որոշումը կհայտնի ապրիլին։ Տոկիոն Կամբոջայից հետո երկրորդն է, որ փորձում է միջնորդական առաքելություն ստանձնել։ Նշենք նաև, որ Աֆղանստանի հարցի կարգավորման նպատակով մինչ այսօր նման ջանքեր են գործադրել Իրանը, Պակիստանը, ԱՄՆ-ը և ՄԱԿ-ը, որոնցում դրական արդյունք չի արձանագրվել։ Ընդ որում, ԱՄՆ-ում հարցը Աֆղանստանի ռազմաքաղաքական խմբավորումների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ քննարկվել է Սենատի արտաքին հարցերի Հարավ-արևելյան Ասիայի ենթակոմիտեում։ Մյուս դեպքերում քննարկվել է աֆղանական հակամարտ կողմերի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ՝ միջազգային համաժողովների մակարդակով։ Ճապոնիան արտաքին առևտրի բնագավառում Աֆղանստանի գլխավոր գործընկերն է համարվել և այժմ խոստանում է պատերազմահար այս երկրում խաղաղություն հաստատվելուց հետո գործուն մասնակցություն ցուցաբերել երկրի վերականգնման գործին։

Է. Բ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

— Դու՞ք գտել եք մեհենագրերը վերծանելու բանալին։

— Վերծանության բանալին գտնվեց 1995 թ.-ի վերջին, որի վերաբերյալ զեկուցում կարդացի հենց այդ ժամանակ, իսկ առաջին լայնածավալ զեկուցումն ընթերցեցի 96 թ.-ի հունվարի 12-ին, Հայաստանի պատմության թանգարանի դահլիճում, մեծ լսարանի առջև։ Թեկնածուական թեզս սեպագիր արձա-

Մեհենագրերը վերծանելու բանալին գտնված է

Երիտասարդ գիտնականը սպասում է իր աշխատանքի արժևորմանը

25-ամյա գիտնականի համար նախանձելի հաջողություն կարելի է համարել մեհենագրերի (հիերոգլիֆների) ընթերցման հեղինակ լինելը։

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Արիլմելյան լուսավորություն բաց «Բզեզ-սրեսի» և «Նայի-Բլեքի»

ՍՐՏՈ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ,
«ՔՈԲՐԱ»
ԼԻԱՆԱ ԳԵՐՍԵՆՅԱՆ,
ՆՈՆԱՅՈՒ

ՊԵՐՍԱՆԵՐ

Ողիսևսի ժամանակակից մեկնաբանությունը՝ «Իթակե»

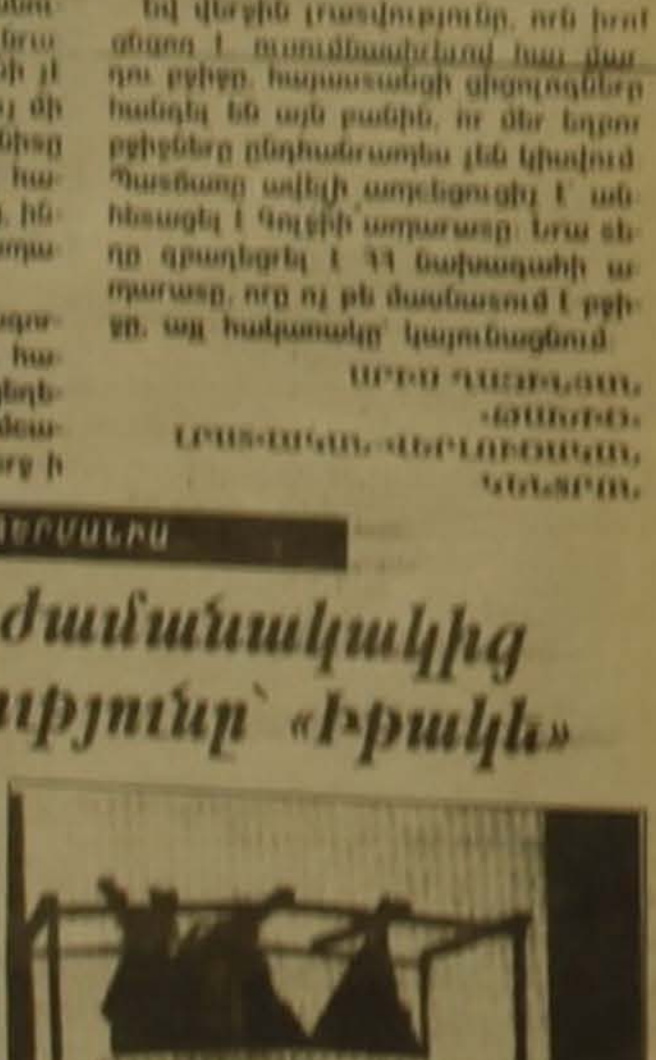

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Ցնցում» Թբիլիսիում

Հայաստանի հավաքականի ծիծաղի առարկա Վրաստանում

Վրաստանի և Հայաստանի հավաքականների կայանալիք ֆուտբոլի մրցախաղը մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել ոչ միայն երկու երկրների ֆուտբոլասերների և մասնագետների, այլև, ինչը միանգամայն բնական է, մարզական լրագրողների շրջանում: Երկար ժամանակներից հետո հանրապետական ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարությունը բռնապաշտ գնաց լրագրողների դիմումներին և ավտոբուսային ուղեւորության կազմակերպեց դեպի Թբիլիսի: Սակայն ճանապարհորդությունն ստացվեց հիասթափ և հասկանալի պատճառով, ինչպես նաև դիտարկումներ խաղից առաջ, խաղի ընթացքում և դրանից հետո եզրակացություններ:

ԳՐԻԳՈՐ ԱՇՈՏՅԱՆ

Ուղևորություն Երևան-Թբիլիսի

Նախնական պայմանավորվածության համաձայն ֆուտբոլի թիմային գրող լրագրողների և Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի մի շարք աշխատակիցներից կազմված խումբը պետք է ճանապարհ ընկներ առավոտյան ժամը 6-ին: Սակայն հայկական սովորույթի համաձայն մեկնումը կես ժամ հետաձգվեց: Եվ ահա վերջապես ճանապարհ ընկանք հանրապետական ֆուտբոլի ֆեդերացիայի միկրոավտոբուսով: Ճիշտն ասած, այդ պահին բոլորիս տրամադրությունը էլ բավականին բարձր էր: Կարծում էր հաղթելու հավասարություն, իսկ խոսակցության հիմնական թեման առաջիկա հանդիպումն էր: Նրա հավանական ելքի մասին բազմաթիվ գուշակություններ էին արվում, սակայն ոչ ոքի մտքով չէր անցնում այն, ինչի ականատեսն էինք լինելու հաջորդ օրը Թբիլիսիի Բորիս Պայճաձեի անվան մարզադաշտում:

Երևանից դուրս գալուց հետո եղանակն անսպասելիորեն վատացավ: Սիսիանյան ոլորանի հատվածում ճանապարհի վիճակը մտահոգիչ էր, դժվարանում էր նաև երթևեկությունը: Սիս և Մասիս լեռների գագաթներն երևում էին, բայց հայկական լեռնաշխարհի այդ մասը մնաց...

Արտասովոր մրցավարք

Ընդունված ճանապարհին անցանելի դարձավ և լրագրողները ցանկանում հետաձգել մեր գործընկերոջ ավտոբուսը վարող 43-ամյա խոսնակ Սերժ Բարսեղյանի աշխատանքը, ճանապարհին ավելի հասցված անցան ոտքով: Սահմանային հանգույց են սպասում, կանգնած ձյունոտ լեռների շրջապատված լեռնանցքով:

Մոլորված ավտոբուսը լեռներում

Անսպասելիորեն մեկնման ավելի դանդաղեցրեց ընթացքը: Ասլանում Վիլիջանի ոլորաններն են, իսկ լեռները հիմնական բնույթի: Ոլորաններից շրջանում ավտոբուսում հանկարծ լռություն տիրեց, բոլորը մտահոգված էին: Անկասկած, բոլորս էլ գիտակցում էին, որ ճանապարհի այդ հատվածում ավտոբուսը վարորդի լուրջ ուշադրության կարիք է ճանապարհին: Սակայն Սերժ Բարսեղյանը անվրդով և առանց միջամտելու հաղթահարեց արգելքը: Մնացածն, ինչպես ասում են, տեխնիկայի հարց էր:

Գեղեցիկ սահմանը

Սոս և մտնեցինք Հայաստանի պետական սահմանին, կարծես այն կորցրած օտարի հողն է: Անձնագրերի ստուգումից և բարեհաջող անցնելուց հետո մտնեցինք Վրաստանի սահմանին: Իմացանք, որ մեկնում ենք Թբիլիսի ֆուտբոլային հանդիպման, վրաց սահմանապահներն ավելի ժպտերես դարձան և նույնիսկ սկսեցին գուշակություններ անել խաղի հավանական ելքի վերաբերյալ: Սպասելիքները հետեւյալն էր՝ թվարկենք ոչ-ոքի կամ արդյունք: Մենք, իհարկե, համաձայնվեցինք նրանց տեսակետին, ցանկանալով ճանապարհը...

Թբիլիսիում իսկական ֆուտբոլային եղանակ էր: Բոլորս էլ զգացինք խաղ էինք ակնկալում բոլորից, սակայն, ինչպես ասում են, «Լրագրողը ենթադրում է, իսկ ֆուտբոլը անկանխատեսելի է»:

Խաղից առաջ

Ժամանեցինք երբ Բորիս Պայճաձեի անվան մարզադաշտում մեր թիմին

Ընկերական հանդիպում
Վրաստան-Հայաստան 7:0 (2:0)

30 ՄԱՐՏ. ԹԲԻԼԻՍԻ: Բորիս Պայճաձեի անվան մարզադաշտ. 40 հազար հանդիսական:

Մրցավարները՝ Վալենտին Իվանով, Վլադիմիր Գեսերև, Ալեքսեյ Գարս (բոլորն էլ՝ Ռուսաստան):

Վրաստան: Իրակլի Զոիձե («Դինամո» Թբ., Նիկոլայ Ցոցոնիձե, «Դինամո» Բաթ., 54), Նուգզար Լոբժանիձե (ԲԿՄԱ, Մոսկվա), Կախի Ցխադաձե (ալագ, «Ալանիա», Վլադիկավկազ), Մուրթազ Շելիա («Ալանիա», Գելա Շեկիլաձե, «Դինամո», Բաթ. 60), Գեորգի Ջիխուաձե («Շախտյոր», Դոնեցկ), Կախա Գոգիաշվիլի, «Դինամո» Թբ., 46), Լևան Կոբիաշվիլի («Ալանիա»), Գեորգի Նեմսաձե («Տրաբզոնսպոր»), Գոչա Ջամարաուլի («Դինամո» Թբ., Միխայիլ Դավիթաշվիլի, «Մանչեսթեր Սիթի», 46), Թեմուր Քեցբայա (ԱԷԿ, Հունաստան, Արչիլ Արվելաձե «Տրաբզոնսպոր», 56), Գորգի Քինքլաձե («Մանչեսթեր Սիթի», Գեորգի Գախոկիձե «Ալանիա», 60), Շոթա Արվելաձե («Տրաբզոնսպոր»), Ամիրանա Մուջիրի («Դինամո» Բաթ., 65):

Մարզիչ՝ Դավիթ Ղիփիանի:

Հայաստան: Արմեն Ամբարյան («Փյունիկ»), Երվանդ Սուքիասյան («Կալամարիա», Հունաստան), Վարդան Խաչատրյան (ալագ, «Փյունիկ», Տիգրան Գոնջյան «Արարատ», 63), Սարգիս Հովսեփյան («Փյունիկ»), Միշել Տեր-Զախարյան («Անթեյլի», Արամայիս Տոնոյան «Փյունիկ», 46), Հարություն Վարդանյան («Շիրակ», Տիգրան Եսայան «Երևան», 56), Արթուր Պետրոսյան («Շիրակ», Ռոմիկ Խաչատրյան «Փյունիկ», 60), Հակոբ Տեր-Պետրոսյան («Արարատ», Գագիկ Մանուկյան «Կոտայք», 56), Համլետ Մխիթարյան («Փյունիկ»), Էրիկ Ասադուրյան («Ցեմենտ»), Արսեն Ավետիսյան:

Մարզիչ՝ Խորեն Հովհաննիսյան:

Գոլերը՝ Շ. Արվելաձե (12, 53, 67), Քինքլաձե (45՝ 11 մ), Ա. Արվելաձե (57, 59), Միխայիլ Դավիթաշվիլի (62):

Զգուշացվեց Միշել Տեր-Զախարյանը:

հաղթեցինք այն պահին, երբ մարզիկներն արդեն ավարտել էին: Հավաքականի ավագ մարզիչ Խորեն Հովհաննիսյանը տխուր չէր, բայց կարծես մտահոգ էր. «Ոնց էլ» հարցիս նա պատասխանեց «Լավ եմ» և հեռացավ: Մինչև խաղը մնում էր 24 ժամ: Այդ պահին դժվար էր գուշակել մոտեցող աղետը, թեև Խորեն Հովհաննիսյանը իր հարցազրույցներից մեկում նշել էր, թե թիմը պատրաստ չէ խաղին:

Խաղը

Հենց սկզբից էլ պարզ էր, որ մեր ֆուտբոլիստները բոլոր առումներով զիջում են վրաց մարզիկներին: Առաջին խաղակեսում հայ ֆուտբոլիստների խաղը հեշտ թե շատ ստացվում էր, սակայն այն, ինչ կատարվեց խաղադաշտում երկրորդ խաղակեսում, դժվար է բացատրել: Դարպասապահ Արմեն Ամբարյանը կորցրեց սխալներ էր բույլ տալիս: Օրինակ, ինչով բացատրել այն հանգամանքը, որ անկյունային խաղարկման ժամանակ դարպասապահ դուրս էր գալիս օդային պայքարի (չէ որ նա այդ պահին առավելություն ունի, կարող է խաղալ ձեռքերով), այլ մնում է դարպասային գծին: Իմ կարծիքով, նրա խաղին են բաց թողած գոլերից առնվազն երեքը: Ձեր փոխում նաև պաշտպանությունը: Հայաստանի հավաքականի պաշտպանական գիծը հեշտությամբ հաղթահարում էին գրեթե բոլոր վրաց ֆուտբոլիստները: Այն հաշվարկներ «ճեղքում» էին Նեցբայան, Քինքլաձեն, Արվելաձե եղբայրները, մի խոսքով վրաց հարձակվողներին մեր պաշտպանները ոչինչ չէին կարողանում հակադրել: Ինչ վերաբերում է կիսապաշտպանական գծին, ապա այն էլ ոչնչով աչքի չընկավ: Երեքից ավելիներից շատ հանդես եկան գրեթե բոլորը: Բավական է նշել, որ մեր թիմի հարձակվողները այդպես էլ չէին էլ ոչ անգամ փոխանցում լսարանով, հանդես էին հայտնվում դիտողի դերում: Թեև, պետք է նշել, որ Արսեն Ավետիսյանը և Էրիկ Ասադուրյանը փորձում էին անհատական գործողություններով ճեղքել հակառակորդի պաշտպանությունը, բայց նրանց ջանքերը այդպես էլ հաջողությամբ չպսակվեցին:

Ի՞նչ կարելի է ասել Վրաստանի հավաքականի մասին: Այն ներկայացել էր գրեթե իր ամենալավ կազմով: Վրաց ֆուտբոլիստները գործում էին գրագետ, նրանք բավականին լավ մարզավիճակում էին և ֆիզիկական պատրաստվածությամբ գերազանցում էին հայ մարզիկներին: Իսկ մնացյալ էլ տեխնիկայից, առավել գրա մասին խոսել

սեյն էլ ավելորդ է: Վրացիների մոտ գտնվելը «տանձահարկը» ընդամենը շարադրել է: Այս թիմն այժմ ընկնել գերազանց հավասարակշռությամբ, յուրաքանչյուր փոխանցման մեջ իմաստ և նպատակ կար: Ինչը, ցավոք, չի կարելի ասել Հայաստանի հավաքականի խաղի մասին: Իմ կարծիքով, հաշիվ՝ 7-0 համապատասխանում է խաղին:

Խաղից հետո

Բնականաբար, նման արդյունքից հետո հաղթողների ճամբարում տոն էր: Վրացի ֆուտբոլասերները ազգային երգերով էին նշում հաղթանակը: Սամմիթի ասուլիսի ժամանակ Խորեն Հովհաննիսյանը ծամածռվում էր նեղ, որ թիմի խաղը լսարանից և պատճառները դեռ պետք է պարզել: Ավելի վճռական էր տրամադրված ԿԿ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Արմեն Սարգսյանը: Նա ասաց. «Մեր ֆուտբոլիստներն կրում են արհեստավարժի տիտղոսը, սակայն գործնականում չեն համապատասխանում իրենց կոչմանը: Մենք ժամկետ ենք այսուհետ լուրջ պահանջներ դնել Հայաստանի հավաքականի մարզագլխին հավակնող պատրաստվող յուրաքանչյուր թեկնածուի առջև»:

Դավիթ Ղիփիանին դիմանալով հեռուստաառաջ բացեցնելով իր ցնծությունը, ասաց հետևյալը. «Անշուշտ նման հաշվով հաղթանակը անակնկալ էր նաև մեզ համար: Դժվարանում եմ պատասխանել, թե ինչ է պատճառը՝ որ արդեն հանդիպումներից մեկը էլ անցել են անհաջող: Կարծում եմ, երևանում կայանալիք պատասխան խաղում մեր թիմը կկարողանա հաստատել հաղթել»: Այն հարցին, թե ի՞նչ թերություններ կան վրացական թիմի խաղում, Ղիփիանին կենտրոնացրեց իր պատասխանները, որ դրանք բավականին էին ու դրանց անդրադառնալը շատ ժամանակ կխլի (!) և Հայաստանի պատվիրակությունը կուսանա իրենը: Դիտարկել էր խնդրահարույց նաև նրա կարծիքը «Սովետական սպորտում» տպագրված չեմպիոնական հարցազրույցի մասին, որում նշվում էր, թե վրացական կողմը հարցեր մրցակից լինելով, համաձայնեց հանդիպել անորոշ բույլ թիմի հետ, ինչպիսին է Հայաստանի հավաքականը: Թեև թբիլիսյան խաղն ապացուցեց այդ միտքը, բայց Ղիփիանին կարծիքով. «Հայկական հավաքականը բավականին ուժեղ է, ես նման միտք չեմ արտահայտել և մտադիր եմ դատական կարգով պահանջել այդ լրագրողից, ինչը հետ դարձ պատասխան հանդես կգա»:

ՇԱԽՄԱՏ

Լևոն Արոնյանը նվաճեց Գարրի Կասպարովի գավաթը

Վարուժան Հակոբյանը արժանացավ երկրորդ մրցանակին

Հայ պատանի շախմատիստների փայլուն հաղթանակով ավարտվեց Մոսկվայում անցկացված աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովի գավաթի 2-րդ խաղարկությունը: Ինչպես անցյալ տարվա մրցաշարում, երբ Կասպարովի սահմանած գավաթը նվաճեց Կարեն Ասրյանը, այս անգամ ևս աշխարհի չեմպիոնի գավաթին արժանացավ երևանցի շախմատիստ, միջազգային վարպետ Լևոն Արոնյանը:

Արոնյանի հաղթանակը տպավորիչ էր և անվիճարկելի: Տանելով յոթ հաղթանակ, երկու հանդիպում ավարտելով խաղաղ արդյունքով և չկրելով ոչ մի պարտություն, Լևոնը 9 հնարավորից վաստակեց 8 միավոր և երկու միավորով (իսկ դա շատ հազվադեպ է պատահում) առաջ անցավ մոտակա մրցակիցներից:

Լևոնին Մոսկվայում օգնում էր նրա մեծական մարզական միջազգային վարպետ Մելիքսեթ Խաչիյանը: Հաջորդի և Հայաստանի մյուս պատվիրակների մասնակցությունը հովանավորել էր Երևանի քաղաքապետ Վանո Սիրադեղյանը: Արոնյանին աջակցում է նաև Հայաստանի կապի նախարար Գրիգոր Պողպատյանը:

Մոսկվայում մեծ հաջողության հասավ երևանցի ևս մեկ շախմատիստ Վարուժան Հակոբյանը: Տասնմեկ տարեկան միայն գավաթակիրն ընդհանուր պատանին վաստակեց 6 միավոր: Գործակիցների ցուցանիշներով առաջ անցավ ալբեյական Իբրահիմովից և լեհ Միսոնից ու նվաճեց երկրորդ մրցանակը:

Գարրի Կասպարովը և նրա գլխավորած շախմատային ակադեմիան Լևոն Արոնյանին և Վարուժան Հակոբյանին շնորհեց նաև դրամական պարգևներ:

Գ. Տ.

Արթուր Չիբուխչյանի երկրորդ մրցանակը

Թբիլիսիում անցկացված Վրաստանի բաց առաջնությունում փառահեղ ելույթ ունեցավ ֆիզկուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտի ուսանող Արթուր Չիբուխչյանը: 11 հնարավորից վաստակելով 8.5 միավոր, նա առաջ անցավ ավելի քան 50 մասնակիցներից և նվաճեց երկրորդ մրցանակը: Հայ շախմատիստը միայն կես միավորով ետ մնաց չեմպիոնից Գիորգի Կաչեյշվիլուց: Չիբուխչյանը միանգամից 35 կետով բարձրացրեց իր անհատական գործակիցը: Ամփոփ, մի ճանաչված ուսանող Արթուրը հանդիպեց անհրաժեշտ թվով ուժեղ միջազգային վարպետների հետ և դա նրան թույլ չտվեց լրացնել այդ կոչման համար սահմանված նորմը:

Հայաստանի մյուս ներկայացուցիչը՝ Վարդան Գրիգորյանը վաստակեց 6 միավոր:

Գ. Տ.

Ռաֆայել Վահանյանի հաղթանակը Լոս Անջելեսում

Երևանցի գրոսմայստեր Ռաֆայել Վահանյանը ցերազանց հանդես եկավ Լոս Անջելեսում ավարտված միջազգային ներկայացուցչական մրցաշարում: Տասնյակ գրոսմայստերների մասնակցությամբ անցկացված այդ մրցաշարում Վահանյանը տարավ երեք հաղթանակ, երեք հանդիպում ավարտեց խաղաղ արդյունքով, չկրեց ոչ մի պարտություն: 6 հնարավորից վաստակեց 4.5 միավոր և առաջին տեղը բաժանեց գրոսմայստերներ Ալեքս Յերմոլինսկի (ԱՄՆ), Էլոիս Օլի (Էստոնիա), Էդուարդ Գուֆելդի (Վրաստան), Պատրիկ Բոլսոնի (Չեխիա) և Ալեքսանդր Բալուդինի (Ռուսաստան) հետ: Այժմ Վահանյանը Լոս Անջելեսից մեկնում է Նյու Յորք, այս քաղաքի բաց առաջնությանը մասնակցելու: Սպասվում է, որ Նյու Յորքի մրցաշարում հանդես կգան 60 ճանաչված գրոսմայստերներ:

Գ. Տ.

Մինսկի մրցաշարը մոտենում է ավարտին

Բելառուսի մայրաքաղաքում ավարտին է մոտենում միջազգային խոշոր մրցաշարը: Վերջին տուրից առաջ առաջատարը գլխավորում է գրոսմայստեր Վլադիմիր Մալանյուկը, որը 8 հնարավորից վաստակել է 7 միավոր:

Բավականին վատ են խաղում Հայաստանի ներկայացուցիչ երկու միջազգային վարպետները: Վիգեն Միրումյանն ունի 5.5, իսկ Աշոտ Նադանյանը 5 միավոր:

Գ. Տ.

Հայաստանյան պարային զույգը առաջատարների հանդես կգա հռագույնի ներքո

Գերմանիայի միջազգային ֆեդերացիան իր կանոնակարգի թիվ 558 հրամանագրի 2-րդ կետի համաձայն, որոշել է մեր հանրապետությունը ներկայացնող և ԱՄՆ-ում մարզվող Տեննիֆեր Գույսի-Սամվել Պյոզայան պարային զույգին թույլատրել մասնակցել Լոզանի գեղասահի աշխարհի առաջնությանը: Նման որոշման հիմքում է հանգամանքը այն, որ այս զույգը չի մասնակցել միջազգային ֆեդերացիայի հովանու ներքո անցկացված որևէ մրցաշարի, թեև նրանցից յուրաքանչյուրը, որպես մենասահորդ հանդես է եկել աշխարհի նախկին առաջնություններում և տարբեր միջազգային մրցումներում: Մարզաձևի միջազգային ֆեդերացիան որոշեց թույլատրել հայաստանյան պարային զույգին մասնակցել հեյնծերերին Ավստրիայում կայանալիք նախաօլիմպիական ընտրական պայքարին: Այս մրցումներում Հայաստանը կներկայացնեն նաև Մարիա Կրասիլցևան և Անդրեյ Զհարկով, որոնք Լոզանում գրավեցին 22-րդ տեղը, ինչպես նաև մեկ գեղասահորդ, տեղեկանում ենք սպորտկոմիտեի լրատվական ծառայությունից:

Ավստրալիա. Վրար հեծանվահրապարակում

Մի խումբ մարզիկներ տուժեցին, իսկ երեքը լուրջ վնասվածքներով տեղափոխվեցին հիվանդանոց Ավստրալիայում տեղի ունեցած միջադեպից հետո: Հրապարակին հեծանվակավորի երկրի կանանց առաջնության ընթացքում մի կիցների մեծ մասը պատահարից հետո ընկնի մեջ էր ընկել ոչ այնքան արտացոլությունից: Նման վթարներ հազվադեպ են լինում:

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԴԻՎԱՆԻՑ

Արարատյան Հայրապետական թեմի թեմական խորհուրդը եւ հոգեւոր դասը խորը գնահատանքով շնորհակալություն են հղում Երեւանի քաղաքային իշխանություններին՝ հանձինս քաղաքապետի, եւ թաղապետերի Քրիստոսի հաղթական ու սքանչելագործ Հարության տոնի առիթով քաղաքամայր Երեւանի թաղերում տարբեր միջոցառումներ եւ զատկական սեղաններ կազմակերպելու համար:

Տիրոջ Հրաշափառ Սուրբ Հարության տոնին եւ ժողովրդական համընդհանուր ուրախությանը մասնացած այսօրինակ նպաստը առավել գնահատելի է որպես ազգային-հոգեւոր համախմբությունը արժեւորելու քաղաքային իշխանության նախաձեռնություն եւ այդ կեցվածքը Հայոց պետականության դիրքերից դրսեւորելու պատրաստակամություն:

Պատմությամբ արդարացված իրողություն է. ազգային եկեղեցու եւ պետության փոխադարձ գործակցությունը միշտ էլ ծառայել է միայն հայրենաշեն նպատակների:

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

08 եւ 09 մակնիշի ավտոմեքենաների վարորդների. ապրիլի 1-ից վերաբացվել եւ իր նախկին սպասարկող կազմով աշխատում է Աջափնյակի 1-ին թաղամասում գտնվող ավտոտեխսպասարկման «Սամարա» կոոպերատիվը:

ԿԵՐԱՄԻԿԱ

մասնագիտացված խանութը

առաջարկում է

իսպանական, իտալական, թուրքական արտադրության հատակի, պատերի եւ արտաքին երեսպատման կերամիկական սալիկների լավագույն տեսականին:

Լավագույն որակ, մատչելի գներ:

Հասցեն Չարենցի 7. հեռ. 58-63-58, ֆաքս 55-74-34

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սենյականոց բնակարան (ընդհ. մակ. 95 քմ. բնակ. մակ. 65 քմ) քարե շենքի 4-րդ հարկում: Ունի վերնահարկ (45 քմ): Բն. ընդհ. մակ. 140 քմ է: Գտնվում է Աջափնյակում Հանր. հիվանդանոցի մոտ:

Հեռ.՝ 581841, 342586

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան Նորքի 5-րդ զանգվածում. շ. 17. բն. 9

հեռ.՝ 64-88-85 63-03-47

«ԱՅԱՔՍ»

ՖԻՐՄԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՄ Է ՁԵԶ ՀԱՄԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼ

Ամեն երկուշաբթի տուրիստական ուղեւորություն

ՀԱԼԵՊ-ԲԵՅՐՈՒԹ

հաճելի ճամփորդություն,

շահավետ առեւտուր արեւելյան հարուստ շուկայում

Երկու շաբաթը մեկ անգամ կանոնավոր ուղիղ չվերթ

ԵՐԵՎԱՆ-ԼԱՌՆԱԿԱ (ԿԻՊՐՈՍ)

Հրաշալի Միջերկրական ծովափ

Բարձրակարգ հյուրանոցներ բոլոր հարմարություններով

Ապրիլի 23-ից մայիսի 9-ը

կազմակերպվում է տուրիստական ուղեւորություն

ՀԵՔԻԱԹԱՅԻՆ ԲՐԱԶԻԼԻԱ

4 աստղանի հյուրանոց, սնունդը օրը մեկ անգամ

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ապրիլի 7-ը:

Կազմակերպվում է ավիատոմսերի վաճառք ԱՊՀ եւ բոլոր ուղղություններով:

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ Փ. 43/ա ՀԵՌ. 538845, 531573

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայփոստ» հատուկ նշանակության «Կոնտակտ» պետական ձեռնարկությունը 1997 թ. ապրիլի 1-ից կատարում է Հանրապետությունում, Ռուսաստանի Դաշնությունում եւ համագործակցության մյուս երկրներում տպագրվող թերթերի, տեխնիկական, մասնագիտական, հասարակական-քաղաքական, գեղարվեստական ամսագրերի 1997 թվականի երկրորդ կիսամյակի բաժանորդագրություն:

Մենք բաժանորդագրում ենք Ռուսաստանի Դաշնության «Կնիգա-սերվիս» հայտնի ընկերության անվանացուցակով տպագրվող գեղարվեստական, հասարակական-քաղաքական, մասնագիտական գրքեր:

Բաժանորդագրությունը կատարվում է հանրապետության քաղաքների ու շրջանների բոլոր բաժանմունքներում:

Երաշխավորում ենք բարձրորակ սպասարկում:

Երեւան քաղաքում հիմնարկ-ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների համար փոխանցման կամ կանխիկ վճարման ձեւով բաժանորդագրությունը կատարվում է թիվ 2 փոստային բաժանմունքում (հասցեն՝ Սարյան փող. 22, բարձրահարկ շենքի առաջին հարկում):

Շտապեք բաժանորդագրվել:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել 53-80-06, 53-38-02, 71-66 համարներով:

«ԿՈՆՏԱԿՏ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍԻՆ...

ARMEXPO

ԴԱ ՁԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՄԻՋՆ Է

Ցուցահանդեսների «Արմէքսպո» կենտրոնը (նախկին ԺՏՆՑ) մայիսի 22-ից հունիսի 1-ը կազմակերպում է Ձեր մասնակցությունը Կիպրոսի միջազգային 22-րդ ցուցահանդեսին:

Ցուցահանդեսի թեման է. լայն սպառման ապրանքներ:

Ձեզ կընձեռվի ձեր արտադրանքը համաշխարհային շուկայում ներկայացնելու, արտասահմանի գործարար շրջաններում շփվելու եւ Հայաստանում ներմուծումը զարգացնելու համար նոր գործընկերներ ձեռք բերելու գերազանց հնարավորություն:

Պայմաններին ծանոթանալու համար դիմեցեք մեզ:

Ձեր տրամադրության տակ է «Արմէքսպո» կենտրոնը. Երեւան, Շիրակի 43:

Հեռ.՝ 56.31.32, ֆաքս՝ 151.921(AT&T)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Սեյսմիկ ճարտարագիտություն, արդյունաբերական ճարտարագիտություն, քաղաքագիտություն, գործարար ղեկավարում

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանն սկսում է 1997-1998 ուսումնական տարվա դիմորդների փաստաթղթերի ընդունումը: Ընդունելությունը կազմակերպվում է արդյունաբերական ճարտարագիտություն, սեյսմիկ ճարտարագիտություն, գործարար ղեկավարում եւ քաղաքագիտություն մասնագիտությունների գծով:

Դիմորդները պետք է ունենան համապատասխան բնագավառի բարձրագույն կրթություն. քաղաքացիական շինարարություն կամ մեխանիկա սեյսմիկ ճարտարագիտության M.Eng. աստիճանի համար, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկա, մեխանիկա արդյունաբերական ճարտարագիտության M.Eng. աստիճանի համար, պատմություն, իրավագիտություն, լեզուներ կամ հասարակական գիտությունների այլ բնագավառներ քաղաքագիտության MA աստիճանի համար, մաթեմատիկա, տնտեսագիտություն, ճարտարագիտություն MBA աստիճանի համար:

Անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր է:

Դիմորդները պետք է ներկայացնեն

1. Դիպլոմ եւ ներդիր իրենց պատճեններով
2. Երեք երաշխավորագիր-նամակ
3. Լրացնեն դիմում եւ ֆինանսական հնարավորությունների մասին տեղեկանք:

Փաստաթղթերի ընդունման համար կանխավճարը դրամով կազմում է ԱՄՆ 10 դոլարին համարժեք գումար, որը պետք է մուծել փաստաթղթերը հանձնելիս: Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետը 1997 թ. մայիսի 2-ն է:

Բոլոր դիմորդները 1997 թ. մայիսի 6-ին կհանձնեն անգլերեն լեզվի իմացությունը գնահատող քննություն (բացառությամբ այն դիմորդների, որոնք վերջերս ստացել են TOEFL քննության 550 եւ ավելի միավորներ): Առաջին փուլով անցած այն դիմորդները, որոնք չեն բավարարի անգլերեն լեզվի իմացության պահանջված մակարդակը, կմասնակցեն 1997 թ. մայիսին ՀԱՀ-ում սկսվող անգլերեն լեզվի արագացված դասընթացին: Անգլերեն լեզվի արագացված դասընթացի ուսման վարձը կազմում է ԱՄՆ 300 դոլարին համարժեք գումար:

Հիմնական ծրագրում վերջնական ընդունելությունը կկատարվի դիպլոմի ներդիրի միջին ցուցանիշի, նախապատրաստական փուլում դիմորդների ցուցաբերած առաջադիմության եւ տվյալ ծրագրի համար անհրաժեշտ բնագավառի քննական արդյունքների հիման վրա (GMAT կամ GRE): Ուսման տեւողությունը հիմնական ծրագրի համար երկու տարի է: Հիմնական ծրագիր ընդունված բոլոր ուսանողները պետք է կրթության եւ գիտության նախարարության հետ ստորագրեն ավարտելուց հետո երեք տարի Հայաստանում մնալու եւ աշխատելու մասին պայմանագիր:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ՀԱՀ-ի ընդունելության գրասենյակ: Հասցե՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, առաջին հարկ, 19 սենյակ, հեռախոս 27-16-29:

ՀԱՀ-ը ռասայական, կրոնական, սեռային կամ ազգային խտրականություն չի ճանաչում:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

կիսակառույց երկհարկանի տուն Նոր Արեշ 31 փողոցում: Հեռ. 45-59-99

Բարձրորակ մասնագետը

ՊԱՐԱՊՈՒՄ Է

անգլերեն: Վարձավճարը մատչելի:

Հեռ.՝ 567418

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան, ավտոտնակով, Վրացական փողոցում:

ՀԵՌ. 25-11-87, 58-18-41

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 5-րդ հարկում, 70/50 քմ, ավտոտնակով: Հրաչյա Քոչար 23 (նախկին Չեկի խանութի մոտ):

Հեռախոս՝ 22-42-68

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում, Դեմիրճյան 17 շենք:

Հեռ. 58-18-41, 52-30-56

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

ԻՄԱՑԵՔ ԵՎ ԿԻՐԱՌԵՔ ՁԵՐ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

ԴԻՄԵՔ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ (ՇՄԻՊՀԿ)

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ-ՈՒՐԲԱԹ օրերին, ժամը 10.00-16.00

Հասցե. Երեւան, Կորյունի փ. 8, 3-րդ հարկ, բն. 8

Հեռախոս 56-13-86

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Առանձնատուն, 80 քառ. մ նկուղ-ավտոտնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի:

Զանգահարել 27 22 57 ժամը 10-16, 58 33 26 ժամը 18-23

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԵՌԱԽՈՍՈՎ 589167, 581351

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 549. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության 31.03.1997. Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@